

wroclaw.pl

Brawo Śląsk!

WKS Śląsk Wrocław świetnie wypadł w raporcie opublikowanym przez PZPN. W czym jest najlepszy?

str. 3

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 28 (141), 26.07-1.08.2023

#OgródZoologiczny

- 10 tys. zwierząt
- 1177 gatunków
- 1657 narodzin w 2022 r.
- 1,73 mln turystów w ub.r.

str. 10-11

Nowe wieści z zoo

Jak będzie wyglądała trasa na Jagodno?

Pojawiły się pierwsze wizualizacje nowej trasy z osobnym pasem dla autobusów na Jagodno. Jej budowa ma się rozpocząć jesienią tego roku.

str. 6

Czas świętować! Muchobory połączone

Łączymy osiedla kładką nad Ślężą – na piknik pod tą nazwą organizatorzy zapraszają cały Wrocław 29 lipca. Spotykamy się przy SP 28, ul. Grecka.

str. 12

Україна зіграє з Англією у Вроцлаві

Свій наступний матч у відборі до чемпіонату Європи 2024 року футболісти збірної України зіграють проти Англії 9 вересня. Коли квитки?

c. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

wakacje to niezmiennie czas intensywnych miejskich inwestycji. Korzystając z mniejszego obłożenia komunikacyjnego Wrocławia, staramy się szczególnie w letnie miesiące budować więcej, tak, aby być też mniej uciążliwymi dla Państwa. Te wakacje – o czym wiedzą stali czytelnicy biuletynu – są jednak szczególne. Szczegółne pod względem oddawania do użytku ukończonych projektów.

W miniony piątek przejechaliśmy paradą autobusów MPK przez nowy wiadukt nad ulicą Robotniczą, którym już dzień później ruszył regularny ruch autobusowy, stanowiąc niejako prelude do pełnego otwarcia Trasy Autobusowo-Tramwajowej na Nowy Dwór. To rewolucja komunikacyjna, a zarazem znaczący rozdział w historii największych

inwestycji tramwajowych Wrocławia, nie licząc okresu powojennej odbudowy.

Naszemu najmłodszemu mieszkańcom polecamy nowe obiekty edukacyjne, które już możemy podziwiać przy okazji miejskich pikników, a które zostaną w pełni oddane do użytku wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Myślę tu między innymi o placówce przy ul. Asfaltowej, którą wspólnie odwiedzaliśmy w minioną niedzielę.

O zazielenieniu pl. Nowy Targ z pewnością już Państwo słyszeli. Tymczasem planujemy podobną inwestycję „w zielone” na pl. Wolności. Ulubione miejsce rolkarzy i deskorolkarzy zyska dodatkowy ekologiczny walor. A dzięki temu silnie wpisze się w pobliską promenadę staromiejską.

W tym numerze przeczytają Państwo także między innymi o inwestycjach we wrocławskim Ogrodzie Zoologicznym. Miejsce to znane w całej Polsce najpierw dzięki programowi z „Kamerą wśród zwierząt”, a od roku 2014 dzięki otwartemu wówczas Afrykarium, wciąż stwarza nowe atrakcje dla zwiedzających.

Wakacje nie zamkną wrocławskiego „sezonu na inwestycje”, ale wierzę, że dzięki zakończeniu wielu z nich, powrót z wojaży do Wrocławia będzie dla Państwa o wiele przyjemniejszy.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 27.07	PT. 28.07	SOB. 29.07	ND. 30.07	PN. 31.07	WT. 1.08	ŚR. 2.08
23°C	25°C	24°C	26°C	25°C	26°C	24°C

AMELKA, RÓWIEŚNICZKA PORTALU WWW.WROCLAW.PL

Matematyka, gimnastyka, rower, rolki, podróże – małe i duże. Oto zainteresowania 10-letniej Amelki Pietrzak, rówieśniczki portalu www.wroclaw.pl. Portal w strukturach Urzędu Miejskiego Wrocławia działał wcześniej, ale dokładnie 30.06.2013 roku rozpoczął działalność w spółce miejskiej – Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. Tego samego dnia Amelka pojawiła się na świecie – w szpitalu przy ul. Kamieńskiego. – Jest rozważnym, choć charakternym dzieckiem – zauważa mama Magdalena. W przyszłości chce zostać informatyką, jak tata. Matematyka sama wchodzi jej do głowy. Lubi gotować, jeździć na rolkach i rowerze. Chętnie czyta kryminały, takie jak „Detektyw Erik Vogler i zbrodnie białego króla”. Chętnie podróżuje z rodzicami. Marzy o Indiach i Tajlandii. Po wakacjach i obozie gimnastycznym nad Bałtykiem zacznie naukę w kl. 5 w SP 66 przy ul. Dembowskiego.

Śląsk Wrocław najlepiej organizuje mecze

Polski Związek Piłki Nożnej opublikował raport, w którym Śląsk Wrocław znalazł się w czołówce wielu kategorii, osiągając najwyższą ogólną ocenę organizacji meczów w PKO BP Ekstraklasie. Tworzony co roku dokument obejmuje dane z poprzedniego sezonu.

Bartosz Moch

„Raport dotyczący organizacji i stanu bezpieczeństwa meczów piłki nożnej szczebla centralnego PZPN” obejmuje 23 kategorie, które dotyczą stadionowej infrastruktury, płynności przekazu informacji, bezpieczeństwa w trakcie sportowej rywalizacji, komfortu kibiców i dziennikarzy czy przygotowania boiska.

Zapewnia bezpieczeństwo

W klasyfikacji ogólnej oceny organizacji meczów Śląsk Wrocław znalazł się na 1. miejscu biorąc pod uwagę wszystkie kluby ze szczebla centralnego w Polsce, otrzymując średnią ocen na poziomie 5.18 (w skali 1–6). Co więcej, to właśnie kierownika ds. bezpieczeństwa w Śląsku – wraz z kierownikiem Jagiellonii Białystok – oceniono najlepiej w całej PKO BP Ekstraklasie.

– Stadion Tarczyński Arena jest bardzo dobrze przystosowany do wymogów Ekstraklasy, a wdrażane przez nas procedury pomagają nam zorganizować wydarzenia sportowe, podczas których każdy może czuć się bezpiecznie. Dowodem tego są nie tylko wyniki raportu PZPN, ale i wysoka frekwencja w Sektorze Rodzinnym. Bardzo dziękuję wszystkim podmiotom zabezpieczającym mecze Ekstraklasy, moim współpracownikom

WKS Śląsk Wrocław ma rzeszę wiernych kibiców, którzy dopingują piłkarzy podczas rozgrywanych meczów

i wszystkim osobom w klubie za wspólną pracę, która przynosi wiele wyzwań, ale i satysfakcji. Serdecznie zapraszamy kibiców na mecze Śląska Wrocław w sezonie 2023/24 – zaznacza Małgorzata Korny, dyrektor ds. bezpieczeństwa i administracji w Śląsku Wrocław.

W czym Śląsk przoduje?

WKS otrzymał najwyższą ocenę m.in. za parkingi dla kibiców w lidze, a także za miejsca postojowe

dla drużyn i oficjeli. W klasyfikacji klubów, które najlepiej radzą sobie z przystosowaniem obiektu dla kibiców niepełnosprawnych, zajął 2. miejsce. Znalazł się na podium również innych kategorii związanych z infrastrukturą, jak choćby: punkty depozytowe, ciągi komunikacyjne i sanitariaty. Zwyciężył natomiast w takich klasyfikacjach, jak: wyjścia bezpieczeństwa, bufety, stanowisko dowodzenia, warunki pracy dla mediów, warunki oglądania meczu. Żaden klub

w najwyższej klasie rozgrywkowej w Polsce nie może pochwalić się natomiast równie dobrą organizacją wejścia kibiców gospodarzy i gości, co Śląsk. W obu tych kategoriach WKS był bezkonkurencyjny. Przede wszystkim jednak Śląsk Wrocław otrzymał najwyższą ocenę organizacji meczów nie tylko w PKO BP Ekstraklasie, ale również na szczeblu centralnym.

➤ Więcej na stronie wroc.city/RaportPZPN

Koncert w bazyle św. Elżbiety

Bezpłatny koncert organowy już 28 lipca (piątek) o godz. 19. Zagra Adam Sokulski, który od lipca 2023 roku pełni funkcję organisty w kościele św. Jacka o.o. Dominikanów w Rzeszowie. W programie:

- Johann Sebastian Bach – Preludium i fuga c-moll, BWV 546, Preludium chóralowe O Mensch, bewein dein Sünde groß, BWV 622, Preludium i fuga Es dur BWV 552;
- Dietrich Buxtehude – Ciacona in e, BuxWV 160;
- Felix Mendelssohn-Bartholdy – Preludium i fuga d-moll, op. 37 nr 3.

Nowe Horyzonty również online

Nie możesz obejrzeć w salach kinowych filmów Festiwalu Nowe Horyzonty? Wykup dostęp online aż do 6 sierpnia. Wystarczy założyć darmowe konto w serwisie nowehoryzonty.pl lub zalogować się na już istniejące, a następnie wykupić dostęp do filmów (wybrać pojedynczy dostęp lub pakiet). Pełny program filmów online znajduje się na stronie festiwalu: wroc.city/NoweHoryzontyProgram.

Konsul Indii funduje cenne nagrody

W Polsce filologię indyjską można studiować tylko na czterech uniwersytetach: w Warszawie, Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu. Chętnych nie brakuje, ale by jeszcze bardziej zachęcić studentów do wybrania tego kierunku, Konsul Honorowy Indii we Wrocławiu organizuje losowanie z cennymi nagrodami. Będą to dwa bilety na samolot do Indii i z powrotem – z Warszawy do New Delhi oraz z Delhi do Warszawy. O nagrodę mogą starać się wszyscy, którzy w tym roku rozpoczną studia licencjackie i magisterskie na kierunku filologia indyjska na Uniwersytecie Wrocławskim, i co ważne ukończą pierwszy rok studiów. Losowanie biletów będzie w 2024 r.

Warto! Kino dobrych relacji pod chmurką

Projekcje filmów w parku Mamuta na Oporowie rozpoczyna się o g. 20

Lubisz kino pod chmurką? Dwa seanse filmowe w parku Mamuta pod hasłem „Sąsiedzkie kino dobrych relacji” szykuje Wrocławskie Centrum Rozwoju razem z Centrum Zdrowia Psychicznego.

Paulina Czarnota

Wybrane zostały filmy docenione przez krytyków i publiczność, w których relacje międzyludzkie odgrywają wielką rolę.

28 lipca (piątek) na ekranie Wieloryb (2022, reż. D. Aronofsky) – opowieść o samotnym, chorym na otyłość nauczyciela, który po latach próbuje odbudować relację z porzuconym przed laty dzieckiem. Film zdobył dwa Oscary. **30 lipca (niedziela)** – film C'mon, C'mon (2021, reż. Mike Mills) – motywem

przewodnim także są tu relacje rodzinne oraz zestawienie świata dorosłych i świata dziecka.

Na miejscu od godz. 18.30 dostępne będą też mobilne punkty Centrum Zdrowia Psychicznego (Wrocławskiego Centrum Zdrowia). W jednym można otrzymać kompleksową informację o usługach, jakie świadczy CZP, w drugim dyżurować będzie psycholog oraz lekarz psychiatra, z którymi można porozmawiać o dostępnych formach pomocy i uzyskać szczegółowe informacje o możliwym wsparciu.

Legalna taksówka dla bezpieczeństwa turystów

Prawie połowa taksówkarzy z licencją jeździ już po mieście z naklejkami „Legalna taksówka”. Pomysłodawcy kampanii z Wydziału Transportu Urzędu Miejskiego Wrocławia są zadowoleni z efektu, więc wyszli z jej nową odsłoną. Informują o akcji po angielsku lub po polsku w turystycznych miejscach Wrocławia.

Blżej Organisty

Kampania informacyjna zaczęła się we Wrocławiu 13 marca. Jej zadaniem jest uświadamianie i edukowanie pasażerów, w jaki sposób rozpoznać legalnie działającą taksówkę. Kierowcy pobierają w urzędzie miejskim (w wydziale transportu) naklejki z kodem QR i nakleja je na szyby boczne od strony pasażera.

Zweryfikuj taksówkę

– Po zeskanowaniu kodu telefon użytkownika zostanie przekierowany do bazy legalnie działających we Wrocławiu taksówek. W ten sposób możemy szybko i sprawnie, jeszcze przed rozpoczęciem kursu, sprawdzić pojazd, który po nas przyjechał – wyjaśnia Paulina Tyniec-Piszcz, dyrektorka Wydziału Transportu UMW i inicjatorka kampanii „Legalna taksówka”. – Każdą taksówkę można zweryfikować po tablicy rejestracyjnej lub numerze bocznym – dodaje.

W mieście działa obecnie 7 568 licencjonowanych taksówek. Miasto rekomenduje korzystanie właśnie z tych pojazdów. W ciągu czterech miesięcy zostało wydanych 3761 naklejek, oznaczona

Kampania „Legalna taksówka” jest już widoczna w turystycznych miejscach, także na Dworcu Głównym

jest już prawie połowa taksówek jeżdżących z licencją po Wrocławiu. Bazę internetową odwiedziło blisko 20 tysięcy użytkowników. – Ten wynik pokazuje, że była potrzeba stworzenia takiego narzędzia. Pasażerowie taksówek są coraz bardziej świadomi i chcą zweryfikować, czy pojazd, do którego wsiadają, działa legalnie

i czy jest prawidłowo oznaczony – uważa Paulina Tyniec-Piszcz.

Dla obcokrajowców

W lipcu ruszyła druga odsłona kampanii. Wrocław kieruje ją przede wszystkim do turystów, których latem jest w mieście najwięcej. Tylko w ubiegłym roku

Wrocław odwiedziło blisko 6 milionów turystów.

– Niemal 2 miliony z nich przyjechało do nas z zagranicy. Dobre wspomnienia, które wywożą z naszego miasta, bazują również na poczuciu bezpieczeństwa podczas pobytu i zwiedzania – tłumaczy Radosław Michalski, dy-

rektor Wydziału Promocji Miasta i Turystyki UMW.

W turystycznych miejscach

Kampania „Legalna taksówka” jest widoczna wszędzie tam, gdzie tłumnie gromadzą się turyści. Informacje o niej, także po angielsku, pojawiły się zatem na dworcu kolejowym i lotnisku, w zoo, aquaparku przy ul. Borowskiej, w kompleksie Hali Stulecia, w Hydropolis i Kolejkowie. Akcję widać także w autobusach i tramwajach MPK.

– Z informacją o kampanii dotarliśmy do szeroko rozumianej branży turystycznej: hotelarzy, restauratorów czy przewodników miejskich. Oni wszyscy mają kontakt z turystami i podpowiadają, jak korzystać z bezpiecznego transportu w mieście. Liczymy na ich wsparcie – zaznacza Radosław Michalski, dyrektor Wydziału Promocji Miasta i Turystyki UMW.

Miasto uruchomiło pierwszą odsłonę kampanii „Legalna taksówka” po serii kontroli policji w obszarze funkcjonowania taksówek. Część z nich wykazała nieprawidłowości: od wykroczeń po przestępstwa.

Spacery przybliżą osobliwe sekrety osiedla Huby

W ramach Europejskiej Nocy Literatury odbędą się 3 bezpłatne spacery

Tegoroczna edycja Europejskiej Nocy Literatury odbędzie się 19 sierpnia. Wtedy fragmenty najlepszej europejskiej prozy usłyszeć będzie można na wrocławskich Hubach. Jednak zanim otwarte zostaną drzwi do literackiego „Gabinetu osobliwości”, organizatorzy zapraszają na cykl spacerów po osiedlu.

Paulina Czarnota

Kuratką jednego z najpopularniejszych wrocławskich wydarzeń literackich w tym roku jest pisarka Sylwia Chutnik, a wybrane przez nią teksty łączy hasło „Gabinet osobliwości”. Formuła Europejskiej Nocy Literatury pozostaje niezmienna: fragmenty 10 książek czytane są przez 10 postaci polskiej kultury w 10 lokalizacjach wybranego osiedla Wrocławia. W tym roku wybór padł na rozciągające się pomiędzy ulicami Habską, Ślężną i Armii Krajowej Huby.

Trzy poprzedzające Europejską Noc Literatury sobotnie przedpołudnia będą okazją, by bliżej po-

znać tegoroczną lokalizację wydarzenia. Podczas spacerów będzie można dowiedzieć się więcej o architekturze osiedla, poznać hubskie historie i legendy oraz osobliwe miejsca i konstrukcje. Dla osób, które niewiele wiedzą o Hubach, będzie to też szansa, by poznać topografię osiedla i zaplanować trasę na 19 sierpnia.

Pierwsza wędrowka (29 lipca) skupi się na architekturze Hub, na których stara zabudowa jest często przemieszana z budownictwem epoki PRL oraz dzikiego kapitalizmu lat 90. Przewodnikiem po zakamarkach tej dość osobliwej architektonicznej mozaiki będzie Maciej Czarnecki. Z kolei

5 sierpnia Szymon Maraszewski poprowadzi wyprawę szlakiem legend, anegdot, plotek i kryminalnych doniesień rodem z hubskiego rejonu. Ostatnia wycieczka z Kaliną Zatorską i Agatą Gabiś (12 sierpnia) przebiegnie śladem osiedlowych „cudów i dziwów” – odręcznych napisów i szalonych instalacji. Nie zabraknie też wizyty w najmniejszym warownym zamczysku w regionie, ogródkach pełnych osobliwych rzeźb, a nawet terenie łęgowym wielobarwnych łąbodzi z... opon!

Każda wyprawa będzie zaczynać się o godz. 11 przed głównym wejściem do budynku Dyrekcji Kolei (ul. Joannitów 13).

Narada obywatelska nad Ruską – co już wiemy?

Jak odnowić ul. Ruską na odcinku od Kazimierza Wielkiego do pl. Solnego? Z tym pytaniem mierzą się uczestnicy narady obywatelskiej: wylosowani mieszkańcy ul. Ruskiej, bliższej i dalszej okolicy, lokalni przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i jednostek miejskich, radni osiedlowi. O czym rozmawiali do tej pory?

Maciej Wołodko

Pierwszego dnia (8.07) omówiono wyniki e-formularza. Uczestnikom narady rozdane zostały materiały merytoryczne, przeprowadzono także wizję lokalną w formie wspólnego spaceru po ulicy. Przedstawiono strony narady: właściciele restauracji, architektka, który przygotował szkic, jak ta ulica mogłaby wyglądać, strażników miejskich, ekspertkę ds. logistyki.

Konkretne rozwiązania...

Drugiego dnia narady (15.07) dyskusja toczyła się wokół wprowadzenia konkretnych rozwiązań. Pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej UMW przedstawili założenia organizacji ruchu na Ruskiej i wprowadzenia dodatkowej zieleni na pl. Solnym, ul. Kiebaśniczej i Rzeźniczej.

Podczas rozmów o przyszłości ul. Ruskiej pomocą służyła makieta wykonana z kartonu

Projektant zaprosił zebranych do analizy makiety, na której wprowadzone zostały propozycje zmian przy ul. Ruskiej. – Biuro projektowe bardzo kompleksowo podeszło do tematu. Makieta pozwoliła nam na przedyskutowanie tematów zieleni czy oświetlenia, np. jak jego barwa i natężenie wpływają na to, jak jest ulica odbierana – opowiada Tadeusz Mincer, prezes Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich, organizującej naradę.

Pojawiły się różnice zdań, np. ws. organizacji ruchu. Jego ograniczenie podoba się mieszkańcom okolicy, bo pozwoliłoby zmniejszyć hałas. Przedsiębiorcy są sceptyczni. Obawiają się, że dotknie ich to finansowo. Nie chcą sytuacji, w której brak możliwości dojazdu samochodem ograniczy liczbę klientów.

...i wspólne rekomendacje

Formuła narady pozwala jednak głębiej pochylić się nad każdym argumentem i poszukać akceptowalnych rozwiązań. Na trzecim, ostatnim spotkaniu, 29.07 uczestnicy narady podejmą się wypracowania wspólnych rekomendacji.

Potańcówka na Przedmieściu Oławskim w sobotni wieczór

Masz ochotę na tańce? Odwiedź Centrum na Przedmieściu i pobaw się przy największych hitach! W sobotę 29.07 w godz. 20-22 odbędzie się druga w tym sezonie impreza z cyklu Potańcówki na Oławskim. Wstęp wolny.

Maciej Wołodko

W taneczny wir porwą wrocławian wokaliści Teatru Dialogu i Fundacji ART JTM: Dominika Borkowska, Zofia Dębska i Szymon Majkrzak. W tym roku wszystkie utwory wykonywane są na żywo. To zasługa aktorów prowadzonego w Centrum na Przedmieściu teatru.

Tegoroczna trzecia edycja jest szczególnie, bo wielokulturowa. To wynik współpracy młodych aktywistów i artystów uczestni-

czących w projekcie realizowanym przez Fundację ART JTM we współpracy z Fundacją Batorego.

Od kilku miesięcy młodzież z całego miasta angażuje się w działania integrujące migrantów z ich polskimi sąsiadami.

– Na Przedmieściu Oławskim brakowało oferty rozrywkowej, dostępnej – również pod względem językowym – dla migrantów. Dlatego wszystkie materiały promocyjne dotyczące wydarzenia są tłuma-

czone. Na miejscu będą też osoby mówiące po ukraińsku i po angielsku. Podczas pierwszej potańcówki przyszło już trochę migrantów, także myślę, że trafiliśmy w punkt. Zapraszamy do wspólnej zabawy – zachęca Michał Jagodziński z Fundacji ART JTM.

Przyjdźcie 29.07 przed Centrum Na Przedmieściu, ul. Prądyńskiego 39A. Działanie zostało sfinansowane z dotacji Fundacji Batorego.

Potańcówki na Oławskim
Танці на Оławским!
Dances at Oławskie!

Zmiany od 29 lipca

Tramwaje zaczną znów jeździć przez most Piaskowy. Zaś te, kursujące na wprost ul. Piłsudskiego przez skrzyżowanie ze Świdnicką, pojadą objazdami. Rusza remont skrzyżowania.

Linia 5 jadąca z Księży Małego do Oporowa będzie kursowała objazdem od ul. Piłsudskiego przez Świdnicką, Podwałę i pl. Orląt Lwowskich do pl. Legionów. W kierunku przeciwnym pojedzie od pl. Legionów przez ul. Sądową, Podwałę, Świdnicką do Piłsudskiego.

Linia 6 jadąca z pętli Kromera do pętli Krzyki zostanie skierowana objazdem od ul. Krupniczej przez Sądową, pl. Legionów i ul. Piłsudskiego do ul. Świdnickiej. W kierunku przeciwnym pojedzie od ul. Świdnickiej przez Piłsudskiego, pl. Legionów, Sądową, Krupniczą i Kazimierza Wlk. do Szewskiej.

Linia 7 jadąca z pętli Poświętne zostanie skierowana od ul. Krupniczej przez Sądową, pl. Legionów i Piłsudskiego do Świdnickiej. W kierunku przeciwnym pojedzie od ul. Świdnickiej przez Piłsudskiego, pl. Legionów, Sądową, Krupniczą i Kazimierza Wlk. do Szewskiej.

Linia 11 jadąca z pętli Kowale będzie kursowała objazdem od ul. Skargi przez Teatralną, pl. Teatralny, Świdnicką, Podwałę i pl. Orląt Lwowskich do pl. Legionów. W drugą stronę pojedzie od pl. Legionów przez Sądową, Podwałę, Świdnicką, pl. Teatralny i Teatralną do Skargi.

Linia 15 pojedzie od pl. Orląt Lwowskich przez Podwałę i Świdnicką do Piłsudskiego.

Linia 17 pojedzie objazdem od Świdnickiej przez Piłsudskiego i Kołłątaja do Skargi.

Linia 20 pojedzie od Świdnickiej przez Piłsudskiego, pl. Legionów do pl. Orląt Lwowskich.

Linia 31 pojedzie od pl. Orląt Lwowskich przez Podwałę i Świdnicką do Piłsudskiego.

Linia 70 zostanie skierowana od Piłsudskiego przez Peronową, Borowską i Ślężną do parku Południowego i będzie kursować w relacji Dworzec Nadodrze – Park Południowy.

Tak będzie wyglądała trasa na Jagodno

Przed październikiem powinna rozpocząć się budowa trasy z osobnym pasem dla autobusów na Jagodno. Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem, wrocławianie pojadą nią wiosną 2025 roku. Właśnie pojawiły się pierwsze wizualizacje.

■ Błażej Organisty

Trwa projektowanie drogi z wydzielonym pasem dla autobusów na Jagodno. Zadanie prowadzi spółka Wrocławskie Inwestycje, która umowę z wykonawcą podpisała w kwietniu tego roku. Pro-Tra Building ma niecałe dwa lata na zakończenie budowy.

Bez korków na Jagodno

Pierwsze prace powinny ruszyć w trzecim kwartale tego roku. Wykonawca planuje je rozpocząć od strony ul. Świeradowskiej w kierunku wiaduktu kolejowego. Ten obiekt inżynierski jest już przebudowany. Powstały też już pierwsze wizualizacje (autorstwa firmy BBKS-Projekt):

- pętli autobusowej przy ulicy Kajdasza, obok której będzie parking typu parkuj i jedź (57 miejsc) z wiatą na rowery;
- fragmentu trasy przy skrzyżowaniu ul. Buforowej z ul. Lutostawskiego, gdzie powstanie lewoskręt w kierunku ul. Asfaltowej.

Pętla przy Kajdasza to jeden kraniec projektowanej trasy. Drugi to

Oto wizualizacja pętli autobusowej przy ul. Kajdasza, obok której będzie mieścić się parking typu Park&Ride

skrzyżowanie Bardzkiej ze Świeradowską. Długość to 2,7 kilometra. Po drodze będą oczywiście przystanki autobusowe:

- 5 par przy ul. Bardziej i Buforowej – na wysokości cmentarza, ul. Terenowej, przy skrzyżowaniu Konduktorskiej z Malinowskiego oraz przy ul. Kopycińskiego,
- pojedynczy przy Świeradowskiej w kierunku Jagodna.

Autobusy, jadąc oddzielnym pasem, nie będą stały w korkach. Co więcej, dojeżdżając do skrzyżowań, będą miały priorytet,

czyli sygnalizacja świetlna będzie ułatwiała im przejazd przed samochodami.

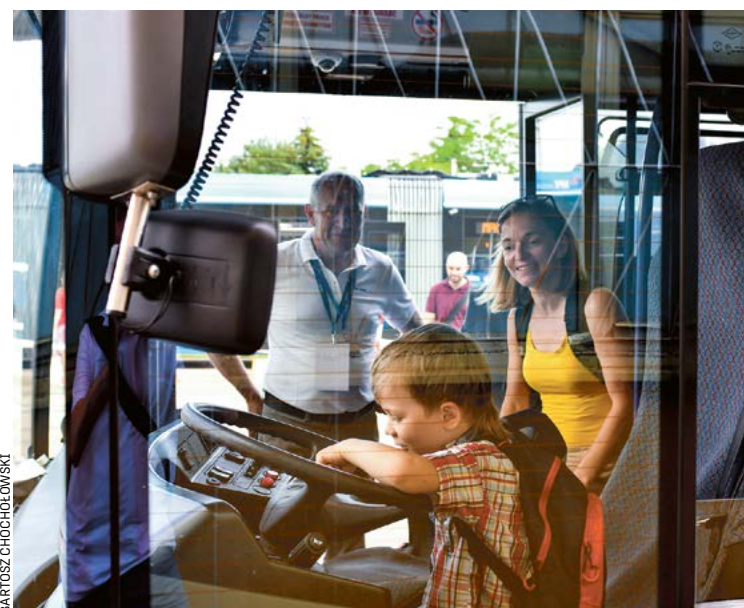
Co z tramwajem?

Czy to zadowoli mieszkańców Jagodna od lat marzących o niebieskich pojazdach? Na razie musi. Na drodze tramwaju stoi bowiem przeszkoda obecnie nie do pokonania – tory kolejowe (linia na Świdnicę). Zbudowanie skrzyżowania torów kolejowych i tramwajowych nie stanowi większego problemu, ale brakuje przepisów regulujących zasady panujące

na takich krzyżówkach. Kwestia norm, oznakowania, sygnalizacji itp. Ale jeśli budowa skrzyżowania torów stanie się możliwa z prawnego punktu widzenia, zamiana trasy autobusowej na autobusowo-tramwajową nie będzie trudna. Docelowo miasto chce, aby mógł tamtejsze pojechać również tramwaj. Teren, przystanki i pętla są zaprojektowane tak, aby trasą mogły mknąć niebieskie tramwaje.

Koszt inwestycji to około 42,7 mln złotych. 95 procent pieniędzy pochodzi z Polskiego Ładu.

Poznajcie od kuchni zajezdnie MPK

Dzieci będą mogły także zrobić sobie zdjęcie za kierownicą pojazdu

Miejski przewoźnik w ramach akcji „Wakacje z MPK Wrocław” zaprasza dzieci w wieku 4-12 lat na zajezdnię autobusową przy ul. Obornickiej oraz zajezdnię tramwajową przy ul. Słowiańskiej.

■ Bartosz Chochołowski

Zajezdnię autobusową przy ul. Obornickiej 131 można zwiedzać w terminach: 26.07, 27.07 i 04.08. Jednego dnia przewidziane są dwie tury zwiedzania, w godzinach: 9-11 oraz 11-13.

Podczas wycieczki uczestnicy poznają m.in. kulisy pracy kierowcy, odwiedzą dyspozytornię i salę kierowców, wezmą udział w specjalnym przejeździe autobusem przez stację paliw, halę pojazdową, myjnię oraz dowiedzą się, na

czym polega obsługa techniczna i przygotowanie autobusu. Ponadto poznają historię zabytkowych autobusów – Jelcza 043 zwanego „ogórkiem” oraz Ikarusa.

Wycieczka po zajezdni tramwajowej Ołbin przy ul. Słowiańskiej 16 przewidziana jest w terminach: 01.08 i 2.08. Zwiedzanie zaplanowano w dwóch turach: w godz. 10-11.30 i 11.30-13.30. Dzieci poznają pracę motorniczego od kuchni.

Zapisywać można się mejlowo: wakacje2023@mpk.wroc.pl.

Pierwsza szkoła modułowa powstaje na Maślicach

Na Maślicach uczniowie usłyszą pierwszy dzwonek także w nowej podstawówce. Niepowtarzalnej pod pewnym względem – jest ona pierwszą we Wrocławiu szkołą modułową. Zwiększanie liczby miejsc w placówkach oświatowych, szczególnie na rozwijających się osiedlach, należy do najważniejszych zadań miasta.

■ Błażej Organisty

– Cieszymy się, że możemy wspierać miasto w tworzeniu sieci publicznych placówek. To dla nas dowód zaufania i dobrej oceny dotychczasowej współpracy. Specto będzie trzecią szkołą podstawową, prowadzoną przez naszą fundację we Wrocławiu – mówi Mateusz Krajewski, prezes fundacji Ogólnopolski Operator Oświaty.

Nie tylko szkoły modułowe

Oprócz podstawówek fundacja prowadzi w mieście 16 przedszkoli, w tym 7 modułowych. – Wszystkie cieszą się dużym zainteresowaniem wrocławian – zauważa Monika Dubec z biura prasowego Urzędu Miejskiego Wrocławia. I zaznacza, że nowa podstawówka przy ul. Lubelskiej uzupełni ofertę edukacyjną Maślic, odciążając funkcjonujące tam już placówki. – Specto nie będzie szkołą obwodową, a funkcjonować będzie na jedną zmianę – informuje.

Moduły są już poustawiane. Kolejny etap to montaż instalacji i wykończenie wnętrza, czyli głównie wyposażenie klas i pomieszczeń gospodarczych. Później odbiory techniczne i można będzie zaprosić uczniów.

Specto – tak nazywa się pierwsza we Wrocławiu szkoła modułowa, budowana przy ul. Lubelskiej 95a

Teraz cztery klasy

– Szkoła będzie placówką przyjazną środowisku. Z własnymi pompami ciepła, instalacją fotowoltaiczną i systemem odzyskiwania deszczówki – wylicza Monika Kremser, prezes spółki Edu-Expert, która jest wykonawcą.

Inwestor buduje i poprowadzi szkołę Specto w ścisłej współpracy z miastem. W nowym roku szkolnym, czyli od września, uruchomi

cztery klasy, w tym sportową dla adeptów szachów. W następnym – 2024/2025 – będzie ich 8. Jeżeli zajdzie potrzeba, w kolejnych latach można będzie dostawić kilka modułów, by jeszcze ją powiększyć. Teraz w podstawówce oprócz sal lekcyjnych będą szatnie, świetlica, kuchnia i jadalnia.

Aby przy ul. Lubelskiej mogła stanąć szkoła, niezbędne było przeniesienie (o ok. 100 metrów) placu zabaw, który powstał w ramach WBO 2018.

Przy okazji wzbogacono go o zjeżdżalnię. Jego przesunięcie było konsultowane z liderką projektu.

Więcej inwestycji

To nie koniec dobrych wieści szkolnych z Maślic. Przy ulicy Białostockiej trwa budowa zespołu szkolno-przedszkolnego dla 800 uczniów i 200 przedszkolaków. Tę inwestycję również realizuje inwestor zewnętrzny. Otwarcie planowane jest na wrzesień 2024 roku.

Na innych osiedlach także dzieją się bardzo dobre rzeczy, np. przy ul. Asfaltowej kończy się budowa podstawówki z przedszkolem dla 1200 dzieci (otwarcie we wrześniu 2023), z kolei na Lipie Piotrowskiej we wrześniu 2024 rozbrzmi pierwszy dzwonek w podobnej placówce edukacyjnej.

W sumie w całym Wrocławiu trwa budowa trzech zespołów szkolno-przedszkolnych, czterech przedszkoli i jednej szkoły.

► Zobacz wideo na WROCŁAW TV

Nowy komisariat policji rośnie jak na drożdżach

Budowa nowego komisariatu przy ul. Trzemeskiej rozpoczęła się miesiąc temu. Modułowy budynek powstaje w błyskawicznym tempie, codziennie są przywożone i ustawiane kolejne elementy.

■ Magdalena Pasiewicz

Pomiędzy budynkiem Akademii Sztuk Teatralnych a starym, wysłużonym budynkiem komisariatu policji Wrocław – Stare Miasto zbudowano najpierw fundamenty. Wykonano tam niezbędne instalacje elektryczne, wodociągowe i kanalizacyjne oraz betonowe wzmocnienia.

Pod koniec czerwca w pobliżu pustego jeszcze wtedy placu budowy miało miejsce uroczyste podpisanie aktu erekcyjnego. Deklarowano, że nowy komisariat to największa, najnowocześniejsza inwestycja policji w Polsce, która powstanie w szybkim tempie. Nie minął miesiąc od rozpoczęcia bu-

dowy, a niemal połowa budynku już stoi. Pierwszy z etapów budowy nowego komisariatu prowadzony jest najbliżej starego gmachu. Z tej strony ustawiono już ostatnie piętro. Część budynku bliżej uczelni teatralnej, wciąż czeka na swoje moduły do zabudowy. Ale w międzyczasie, gdy przywożone są kolejne moduły, w tych już ułożonych i zabezpieczonych, trwać będą pierwsze prace wykończeniowe. Pozostanie później wykonanie elewacji na całym obiekcie.

Ze wstępnych planów wykonawcy wynika, że budowa obiektu zakończyć się ma do sierpnia 2024 r. Koszt inwestycji to ok. 112 mln zł. Nowa siedziba Komisariatu Policji Wrocław Stare-Miasto połączona

będzie z siedzibą Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości.

W obiekcie tym oprócz punktu przyjęcia interesantów, pomieszczeń dla służby dyżurnej, dzielnicowych i innych policjantów z wydziału prewencji, kryminalnego, dochodzeniowo-śledczego oraz kierownictwa zaplanowano stworzenie specjalnie przystosowanych pomieszczeń dla pracowników i funkcjonariuszy, którzy zajmują się właśnie zwalczaniem cyberprzestępczości.

Jak podkreślają przedstawiciele policji, ta inwestycja jest jedną z największych, a niewykluczone, że będzie największym modułowym obiektem w Europie.

Prace przy budowie komisariatu Wrocław – Stare Miasto idą pełną parą

Nowe stawki za korzystanie z obiektów sportowych

Koszty utrzymania miejskich obiektów sportowych w ciągu roku wzrosły nawet o kilkaset procent. Największy wpływ na to miały drastyczne podwyżki opłat za energię, ciepło i gaz. Władze miasta były zmuszone podnieść stawki za korzystanie z boisk, hal sportowych i kąpielisk, aby zminimalizować straty przez wzrost cen.

Tomasz Wysocki

Młodzieżowe Centrum Sportu we Wrocławiu zarządza ponad dwudziestoma obiektami. W katalogu ma boiska (z nawierzchnią naturalną i sztuczną), stadiony (w tym Stadion Olimpijski), hale sportowe, kąpieliska, tor kolarski, centrum sportów walki i Centrum Sportów Ekstremalnych.

Rachunki za media w górę

Koszty utrzymania miejskich obiektów sportowych w ciągu roku wzrosły drastycznie. Wystarczy porównać rok do roku wysokość rachunków za podstawowe media. Na przykład, za okres styczeń-marzec w 2022 r. za energię elektryczną (we wszystkich punktach poboru) MCS zapłaciło ponad 243 tys. zł. W tym roku za pierwszy kwartał rachunek wyniósł blisko 100 tys. zł więcej.

Rachunki za ogrzewanie obiektów (w tych samych okresach) były wyższe o 367 proc., natomiast za gaz aż o 537 proc. MCS za pierwszy kwartał 2023 r. miało do zapłaty za gaz ponad 1,5 mln zł. Opłaty za media to nie wszystkie wydatki na utrzymanie miejskiej infrastruktury sportowej. Wystarczy spojrzeć na działania potrzeb-

Stadion „Oławka” jest jednym z obiektów na terenie miasta zarządzanym przez Młodzieżowe Centrum Sportu

ne do robót niezbędnych np. na stadionie Oławka. W zestawieniu kosztów za rok 2022 wymieniono kilkanaście pozycji, m.in. nawozy, trawę, wywiezienie odpadów zielonych, naprawy i zakup sprzętu oraz opłaty za media, chociaż bez wydatków związanych z opłaceniem pracowników. Po podsumowaniu to ok. 610 tys. zł (netto).

Natomiast przychody za udostępnianie obiektu przyniosły niespełna 450 tys. zł.

Nowe stawki nie dla zarobku

Nowe stawki za korzystanie z obiektów Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław obowiązują od 1 czerwca 2023 r. – Podwyżka

jest proporcjonalna do zwiększonych kosztów utrzymania. Nasza oferta – w porównaniu do podobnych instytucji w Polsce, wciąż będzie mieścić się w gronie najtańszych. Podjęliśmy taką decyzję nie dlatego, żeby zarabiać, ale zminimalizować straty spowodowane przez ogromny wzrost cen. Spotkaliśmy się z przedsta-

wicielami klubów wynajmujących nasze obiekty. Odpowiedzieliśmy na wszystkie pytania, tłumacząc także powody zmiany stawek za korzystanie z naszych obiektów – wyjaśnia Łukasz Wójcik, dyrektor Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław.

Na przykład, stawki za korzystanie z hali sportowej lub boiska (za godzinę) wzrosły o 50 zł dla sportowców zorganizowanych w zespołach w każdej z trzech kategorii: do 150, 200 i 250 zł. Warto dodać, że MCS podejmie próbę obniżenia zasad naliczania podatku VAT dla klubów. Decyzje w tej sprawie są jednak uzależnione od stanowiska Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Inwestycje w jakość

Co ważne, MCS cały czas inwestuje w swoje obiekty. W ostatnich latach zrealizował szereg zadań, dzięki którym jakość udostępnianych obiektów wyraźnie wzrosła. Przykładem tego są m.in.: automatyczny system nawadniający na boiskach przy ul. Wiaduktowej, Sołtysowickiej i Strachowskiego (koszt 155 tys. zł) czy budowa zalepcza szatniowo-sanitarnego na terenie obiektów: „Leśnica” (1,4 mln zł i „Lotnicza” (1,7 mln zł).

Niespodziewany gość pojawił się w 94. urodziny

Prezydent Jacek Sutryk z jubilatką, która bardzo chciała go poznać

Moc wzruszeń i ły szczęścia towarzyszyły pani Irenie w 94. urodziny. O jej życiu we Wrocławiu i o tym, jak poznała przyszywaną wnuczkę przed pandemią pisaliśmy w biuletynie nr 24 (137). Jej marzeniem było spotkać się z prezydentem Wrocławia. I udało się!

Paulina Czarnota

Pani Irena mieszka od 70 lat we Wrocławiu. Tuż przed pandemią koronawirusa w 2020 roku zadzwoniła do Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego z prośbą o pomoc. Czuła się samotna, brakowało jej rozmów z ludźmi.

Okazało się, że w tym czasie powstawało we Wrocławiu Stowarzyszenie mali bracia Ubogich, które zaczęło realizować program „Twoja obecność pomaga mi żyć”. Przedstawiciele stowarzyszenia docierają do samotnych seniorów i dla nich organizują wolontariuszy. Taki wolontariusz odwiedza raz w tygodniu seniora, żeby

porozmawiać, powspominać czy pójść na spacer. Po prostu, żeby poczuł, że nie jest zapomniany.

I tak pani Irena poznała swoją przyszywaną wnuczkę – Anetę. Obie uwielbiają kwiaty, zwiedziły razem wiele wrocławskich parków i miło spędzają czas na wspólnych rozmowach. Są pierwszą parą wolontariusz-senior w programie SmbU.

18 lipca pani Irena obchodziła 94. urodziny. Działacze stowarzy-

szania przez internet zaśpiewali jej „sto lat”. Niespodzianką była też wizyta prezydenta Wrocławia. Jubilatka w najśmielszych snach nie sądziła, że jej marzenie się spełni właśnie teraz!

Z prezydentem, który wręczył jej wielki bukiet kwiatów i złożył życzenia, długo rozmawiała. – Lubię na bieżąco wiedzieć, co się dzieje we Wrocławiu. Mieszkam tu od 1953 roku i widzę, jak pięknieje.

Wielkie remonty w katedrze na Ostrowie Tumskim

5,5 mln zł zaplanowano na remont organów Sauera w katedrze we Wrocławiu i odnowienie zachodniego portalu świątyni na Ostrowie Tumskim. To inicjatywa wrocławskiego Ratusza. W sumie Ministerstwo Kultury przyznało dofinansowanie na remonty dla blisko 500 zabytków na Dolnym Śląsku.

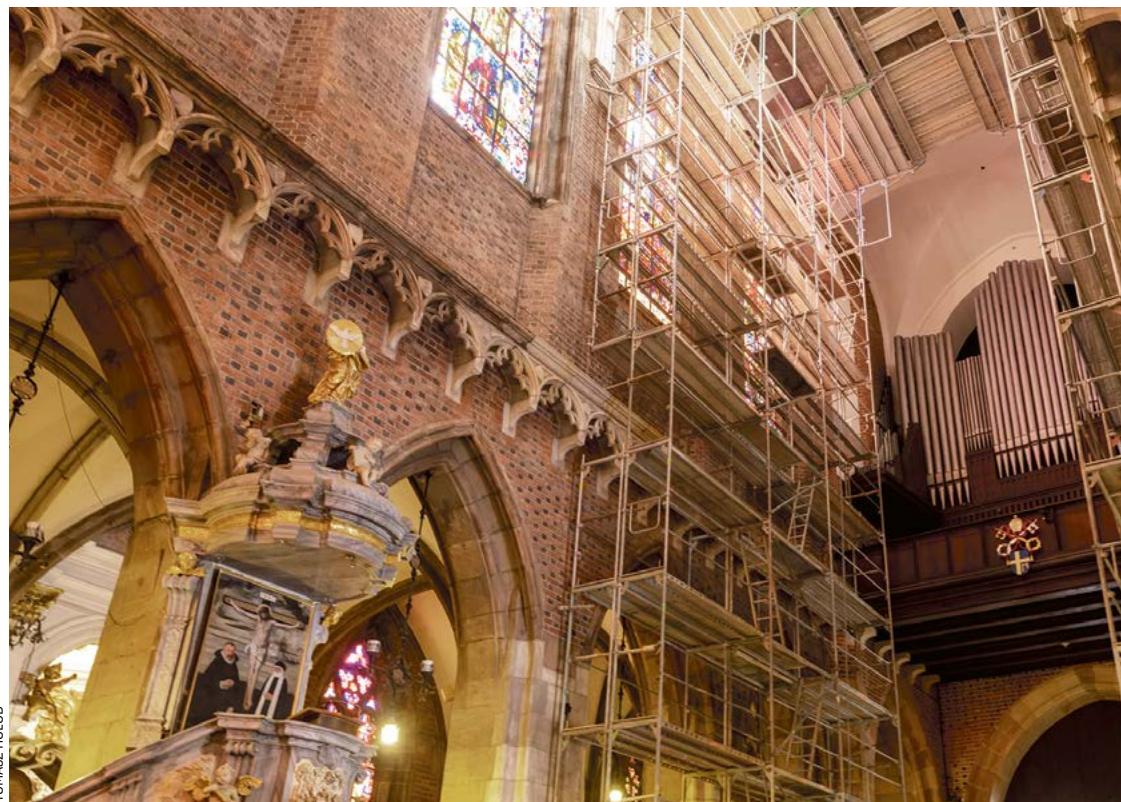
Tomasz Wysocki

3,5 mln zł Wrocław dostanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na remont organów Sauera w katedrze Jana Chrzciciela we Wrocławiu. Wniosek o dofinansowanie renowacji instrumentu w świątyni na Ostrowie Tumskim przygotowały władze Wrocławia.

Konstrukcja niemieckiego organmistrza Wilhelma Sauera powstała dla Hali Stulecia w 1913 r. i należała do największych tego typu instrumentów na świecie. Po II wojnie ich część trafiła do wrocławskiej katedry. Sauer zaprojektował także organy dla katedry w Berlinie, kościele pw. św. Tomasza w Lipsku oraz hali miejskiej w Goerlitz.

Wnioski na 31 mln złotych

– Jako miasto złożyliśmy 10 wniosków o dofinansowanie remontu zabytków z Rządowego Programu Od-

TOMASZ HOŁOD

W katedrze św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu znajdują się organy Sauera, zbudowane dla Hali Stulecia

budowy Zabytków, na łącznie prawie 31 milionów złotych. Resort kultury zaakceptował tylko ten dotyczący remontu organów Sauera. Niestety, pozostałe nie zostały przyjęte – mówi Dorota Olechnik, dyrektorka Wydziału Zarządzania Funduszami Urzędu Miejskiego we Wrocławiu.

Co było na liście projektów?

Lista projektów, o których dofinansowanie zabiegali przedstawi-

ciele wrocławskiego magistratu, zawiera np.

- prace remontowe w obszarze zabytkowego Cmentarza Żydowskiego;
- remont tarasów i piwnic leśnickiego pałacu we Wrocławiu;
- zagospodarowanie placu wejściowego na Promenadę Staromiejską przy ul. Świdnickiej;
- remont mostu Yumedono Bashi – elementu krajobrazowego Ogrodu Japońskiego;
- rewitalizacja Wzgórza Polskiego – remont konserwatorski zabytkowych ruin Bastionu Ceglarskiego we Wrocławiu,
- remont konserwatorski zabytkowej budowli – Bastei Hioba – etap II;
- remont i przebudowa zabytkowego Pawilonu „Pod Misiami”

położonego w zespole Hali Stulecia przy ul. Wystawowej 1 we Wrocławiu.

Pozytywnie rozstrzygnięto również jeszcze inny wniosek dotyczący katedry na Ostrowie Tumskim, złożony przez Dolnośląski Urząd Marszałkowski – prawie 2 mln zł na renowację zachodniego portalu świątyni.

Będą remonty kościołów

W sumie złożono 20 tys. wniosków z całej Polski o finansowe wsparcie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na 11 mld zł.

Do realizacji skierowano 4,8 tys. pomysłów, na które przeznaczono ok. 2,5 mld zł. W tej liczbie jest około 500 obiektów na Dolnym Śląsku. W ogromnej większości pieniądze przeznaczono na remonty kościołów lub ich wyposażenia, w tym świątyni w Malczycach, obiektach sakralnych na terenie parafii Piekary (gmina Udanin), katedrze w Świdnicy.

Na Dolnym Śląsku dofinansowanie dostaną jeszcze między innymi: kamieniczka w Lewinie Kłodzkim, nagrobek Caroliny Sophii Elizabeth Adamy w Myśliborzu, budynek dawnego dworca kolejowego w Kondratowicach, wieża ciśnień w Wołowie, zamek w Ciepłowodach.

Atlas Zasobów Otwartej Nauki 2.0 – chłoń wiedzę

Jak pod mikroskopem wygląda kwiat klonu, a jak włos konia? Chętnie pogłębiłbyś posiadaną wiedzę o świecie, ale nie zdecydowałeś się na studia podyplomowe? Na stronie www.zasobynauki.pl znajdziesz bezpłatnie naukowe publikacje, czasopisma, prezentacje, zdjęcia, skany 3D, pliki audio i wideo.

Mirka Kuczkowska

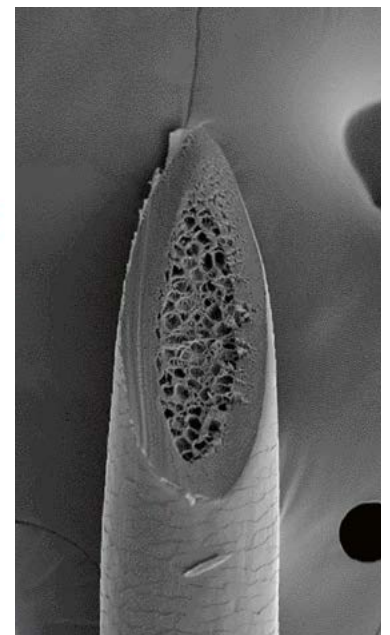
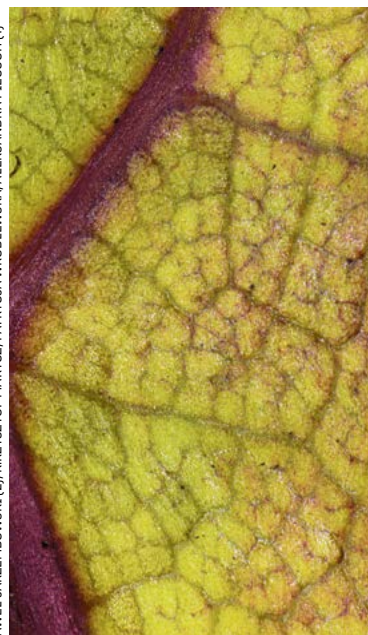
Ponad 66 tysięcy materiałów i 14 milionów wejść. Atlas Zasobów Otwartej Nauki 2.0 to istna skarbnica wiedzy w postaci tekstów, zdjęć, skanów 3D oraz plików audio i wideo – wszystkiego, na czym wrocławscy naukowcy utrwalają wiedzę.

Baza materiałów na platformie zasobynauki.pl budowana jest od 2016 r. Pomysł był prosty: udostępnić zasoby naukowe jak największej liczbie osób. Nie tylko specjalistom w swoich dziedzinach, nie tylko studentom i naukowcom, ale wszystkim. Bez karty bibliotecznej, konta, loginu ani hasła.

Na stronie startowej wyświetlają się polecane zasoby: zdjęcia kryształków cukru, naciek zapalny mięśnia sercowego u psa, ćwiczenia z zakresu kursu fizyki. Lepiej jednak kliknąć w „Kolekcje” na belce w górnej części. Rozwinie się lista z kilkudziesięcioma pozycjami: Kolekcja e-Eksperci AWF Wrocław, Kolekcja e-Preparaty UMW, Kolekcja e-Laboratoria UPWr, Kolekcja e-Zielniki UPWr.

Dzięki współpracy wrocławskiego środowiska naukowego przekrój tematyczny jest ogromny. Liderem projektu jest Politechnika Wr, a partnerami: Uniwersytet Przyr., Uniwersytet Med. i Instytut Badań Systemowych PAN w Warszawie.

PAWEŁ JARZEMBOWSKI (2), KRZYSZTOF MARCZ, PATRYCJA WRÓBLEWSKA, ALEKSANDRA PIECUGH (1)

Liść, kwiat żeński klonu srebrzystego i włos konia rasy wielkopolskiej – zdjęcia spod mikroskopu z AZON

INWESTYCJE W ZOO CZAS NA WYBIEG DLA KRÓLOWEJ

Bez wątpienia największą i najpopularniejszą inwestycją naszego ogrodu zoologicznego jest Afrykarium, które otwarte zostało w 2014 roku. W ubiegłym roku odwiedziło je ponad 1,73 mln turystów! Ale wrocławskie zoo nie zwalnia tempa i wciąż przygotowuje nowe atrakcje dla zwiedzających, poprawiając przy okazji jakość życia swoich podopiecznych. Zobaczcie, jakie powstały nowe inwestycje i co jest jeszcze w planach.

Paulina Czarnota

Nowego pawilonu doczekały się kilka miesięcy temu dzioborożce karbondziobe. Woliera zlokalizowana jest w starej części ogrodu, w narożniku od strony kanału Odry i ul. Wajdy (za Ptaszarnią). Ptaki mają do dyspozycji przestronny ogrzewany wybieg i kilkunrotnie od niego większą wolierę zewnętrzną. Koszt całej inwestycji wyniósł 1,7 mln zł. Woliera zlokalizowana jest w starej zabudowie części zoo, w pobliżu jego narożnika przy moście Zwierzynieckim.

Warta odkrycia

Imponująca jest woliera zewnętrzna. Ptaki mają do dyspozycji liczne pnienie i gałęzie, z których opiekunowie złożyli przemysłowe konstrukcje. Przestrzeń jest urozmaicona, co ma jak najlepiej imitować środowisko gęstych lasów równinowych, w jakich te ptaki występują w naturze.

– Cieszymy się z kolejnej inwestycji na terenie naszego zoo. Z pewnością przyciągnie ona naszych gości w rzadziej odwiedzane rejony ogrodu. Stara część zoo jest również warta odkrycia – zachęca Joanna Kasprzak, prezes ZOO Wrocław.

Zimowisko dla flamingów

Niedaleko nowej wolieri dzioborożców powstaje kolejna inwestycja – zimowisko dla flamingów. Te różowe stadne ptaki zamieszkują różne kontynenty, ale zawsze wolą ciepłe środowisko

sko z dostępem do słonej wody. Dotychczas flamingi były przenoszone na zimę do pobliskiej Strusiarni, gdzie obecnie spędzają ostatnie miesiące przed przeprowadzką na stałe na swój własny wybieg. Nowe zimowisko zlokalizowane będzie na wybiegu flamingów i dzięki temu nie trzeba będzie ich przenosić, gdy nastaną mrozy. W zimowisku znajdą schronienie, pożywienie i bezpieczeństwo. Prace budowlane zakończą się najpóźniej w październiku. Ich koszt to blisko 2 mln zł.

Nowy gabinet weterynaryjny

Nie tylko pawilony, w których mieszkają zwierzęta, są odnawiane. Nieopodal Terrarium wrocławskiego zoo znajduje się niewielki budynek z przełomu XIX i XX

wieku. Został on zbudowany jako pomieszczenie techniczne, w którym działał napędzany gazem generator. Produkowany tam prąd zasilał właśnie budynek Terrarium, gdzie ponad 100 lat temu nie było ekspozycji gadołów i płazów, a potężna restauracja na 700 osób i sala koncertowa.

W późniejszym okresie, aż do lat 90. ubiegłego wieku, w budynku przy Terrarium funkcjonowała stolarnia zoo, a potem pomieszczenie magazynowe. Dziś swoje gabinety mają tam lekarze weterynarii, zajmujący się zwierzętami z naszego zoo. Renowacja kosztowała prawie 1,8 mln zł.

Posiadłość dla królowej

Nowy dom zyskają także lwy. Właśnie trwa przetarg na wyłonienie wykonawcy, który wybuduje nowoczesną Lwiarnię, która posłuży także surykatkom.

– Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, prace budowlane rozpoczną się jeszcze latem, a Lwiarnię będzie można zwiedzać już wiosną przyszłego roku – mówi Weronika Skupin, rzeczniczka prasowa ZOO Wrocław.

Istniejąca Lwiarnia nie zostanie wyburzona, bo przedstawia wartość historyczną. Nowy pawilon stanie obok niej, na terenie dzisiejszego wybiegu lwów, znajdującego się blisko wejścia głównego do zoo. Wybieg zostanie nieco powiększony. Lwiarnia będzie składała się z trzech okrągłych budynków ze stożkowatymi dachami, na-

Obecnie we wrocławskim zoo żyje jedna lwica angolska, Okavango

wiązujących architekturą i ornamentyką do afrykańskiej wioski. Będą spójne wizualnie z sąsiednimi pawilonami Sahary, Madagaskaru i Afrykarium.

Lwy dostaną do dyspozycji cztery boksy na zapleczu hodowlanym, trzy boksy zewnętrzne, przedwybieg oraz wybieg główny o powierzchni 2270 mkw. Dzięki koty będzie można oglądać przez cały rok, nie tylko na wybiegu zewnętrznym, ale także przez szyby pokazujące ekspozycję wewnętrzną, gdzie będą mogły przebywać także w razie niepogody, również zimą. W nowej Lwiarni nie zabraknie miejsca dla surykat, które zajmą wydzieloną dla

nich część inwestycji. Te zwinne zwierzęta także występują w naturze w Afryce.

Obecnie we wrocławskim zoo żyje jedna lwica angolska, Okavango. – Mamy plan, aby do nowej Lwiarni sprowadzić rodzinę lwów. Nowoczesny pawilon został zaprojektowany z myślą o potrzebach tych coraz bardziej zagrożonych zwierząt. Postaramy się stworzyć im u nas jak najlepsze warunki, a naszym zwiedzającym umożliwimy podglądanie lwów z jeszcze bliższej odległości niż obecnie i to przez cały rok dzięki specjalnym szybom – mówi Joanna Kasprzak, prezes zarządu ZOO Wrocław.

– Lew jest naszym symbolem, widniejącym w neonie nad bramą główną. Tych zwierząt nie może zabraknąć u nas. Mamy nadzieję, że nowy pawilon będzie miejscem narodzin kolejnych lwich pokoleń. Nowa Lwiarnia jest największą i najważniejszą inwestycją tego roku w naszym ogrodzie – dodaje.

Remont kładki

Trwa także opracowywanie dokumentacji projektowej dotyczącej remontu kładki koło niedźwiedzi brunatnych. Przeprawa znajduje się w europejskiej części zoo, w głębi ogrodu za parkiem linowym i wybiegiem

– i to twarzą w twarz? W podziemiu Afrykarium stało największe w Europie kino VR, które może pokazać filmy 1500 osobom dziennie.

Do wyboru jest kilka trwających ok. 5–7 minut produkcji: wędrówka z goryłami, nurkowanie z rekinami, mantami, rybami rafowymi czy nawet... humbakami. Można wybrać także animację dla dzieci. – Po założeniu okularów wirtualnej rzeczywistości przenosimy się w sam środek rwanyskich lasów równinowych i wędrujemy w poszukiwaniu tych pięknych, rzadkich zwierząt. Mamy je dosłownie na wyciągnięcie ręki – wyjaśnia Weronika Skupin.

Nie tylko goryle można zobaczyć we wrocławskim zoo z bliskiej perspektywy. Warto także zanurkować z rekinami, mantami i humbakami. Podziwianie ich z bliska na podwodnych ujęciach na pewno dopełni wrażeń z Afrykarium. Dzięki okularom VR nie przyglądamy się morskim stworzeniom przez szybę, ale idziemy o krok dalej – pływamy z nimi w morskich głębinach.

Pomocne fundusze z Unii

Zakończyła się także wieloletnia inwestycja dofinansowana z funduszy europejskich – Regulacja Przepływu Starorzecza Odry, która zwiększy bezpieczeństwo ZOO Wrocław i Wielkiej Wypły przed powodzią oraz wzbogaci bioróżnorodność dzięki nasadzeniom rodzimych gatunków roślin. W pobliżu zbiornika retencyjnego powstała również oprawa edukacyjna. W jej skład wchodzi panel edukacyjny i tabliczki z opisem projektu w alfabecie Braille'a.

Wartość projektu to blisko 2,5 mln zł, z czego dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014–2020 – ponad 960 tys. zł.

Władze ogrodu mają w planach na najbliższe lata odrestaurować

Terrarium. Remont objąć mianowicie modernizację pawilonu z poszanowaniem wartości zabytkowych obiektu wraz z towarzyszącymi pracami remontowymi, koniecznymi do wykonania ze względu na zły stan techniczny obiektu. Szacowany koszt budowy Terrarium to 75 mln zł.

– Ze względu na skalę przedsięwzięcia trudno podać konkretny termin rozpoczęcia prac, chcielibyśmy na tę inwestycję pozyskać środki zewnętrzne – wyjaśnia Weronika Skupin.

Aktualnie w remoncie są zaplecza Terrarium i zwiedzający zyskają jeszcze w tym roku nową toaletę z przewijakiem.

ZABYTEK ZADBANY

Przypomnijmy, że niedaleko wolieri dzioborożców i zimowiska dla flamingów znajduje się Ptaszarnia, która dwa lata temu została otwarta po gruntownym remoncie. Ptaszarnia, altana i mur należą do najstarszej części ogrodu zoologicznego. Zaprojektowaną przez Carla Schmidta Ptaszarnię otwarto w 1889 roku. Mur ogrodzeniowy powstał około 1863 roku, z kolei altana – w 1892 roku. Wszystkie te obiekty były w złym stanie technicznym. Z pietyzmem odrestaurowano mur, altanę i pawilon, a jednocześnie przystosowano Ptaszarnię do współczesnych wymogów hodowli i ekspozycji.

ZOO Wrocław zostało wyróżnione na gali ogólnopolskiego konkursu Zabytek Zadbany, organizowanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków. Wyróżnione zostały właśnie pawilon Ptaszarni, zabytkowe ogrodzenie ogrodu i drewniana altana nad stawem.

Wkrótce ogród zoologiczny pochwali się szerszej publiczności ścieżką zwiedzania z wolierą wolnych lotów, która powstała przy Ptaszarni.

Potańcówka 29.07 na Powstańców Śl.

Zarząd i Rada Osiedla Powstańców Śląskich zapraszają na coroczny festyn osiedlowy połączony z wieczorną potańcówką. W sobotę 29.07 park im. Różewicza (tzw. psi park) przy ul. Sztabowej 62-66 przeobrazi się w arenę radosnego pikniku. Początek: godz. 15, start w części rekreacyjnej, podczas której najmłodszy będą mogli wybrać się na dmuchańcu i wziąć udział w warsztatach plastycznych. Ze swoimi stoiskami rozstawia się partnerzy osiedla z miejskich instytucji i lokalni przedsiębiorcy. Nie zabraknie strefy gastronomicznej. O godz. 18.30 zaplanowany jest występ muzyczny gwiazdy wieczoru. Tuż po nim – wieczorna potańcówka. Więcej szczegółów: fb.com/ROPowstancowSlaskich.

Tarnogaj: 1. festyn na Mieszczańskiej

Dla dzieci dmuchany zamek, eurobungee i piaskownica z trampoliną. Zabawy taneczne i sportowe, balony i tatuże, malowania buziek. Dla starszych miłośników jedzenia food trucki, a w nich: burgery, pizza, koreańskie Topokki. I konkursy, w których do zgarnięcia będą napoje z baru oraz gadzety od sponsorów. W piątek 28.07 o godz. 20 rozpocznie się show lokalnych artystów. A jeśli jesteś fanem standupu, wpadnij w sobotni wieczór 29.07 o godz. 21. Wystąpią komicy z Wrocławia i okolic. Czas: 28-30.09, miejsce: Mieszczańska Beach Bar, ul. Paczkowska 26.

Skwer na Brochowie ma nowe ścieżki

Skwer przy ul. Afgańskiej na Brochowie ma już nowe ścieżki o nawierzchni mineralnej. Zadanie realizowane z funduszu osiedlowego obejmuje montaż: stolików szachowych, stołów piknikowych, ławek, stojaków rowerowych. W sumie będzie zasadzonych 40 drzew. Inwestycję prowadzi Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.

MUCHOBÓR MAŁY I WIELKI

Kładkowy piknik: przyjdź do SP 28 na Grecką

Łączymy osiedla kładką nad Ślężą – na piknik pod tą nazwą organizatorzy zapraszają cały Wrocław już w sobotę.

Redakcja

Piknik odbędzie się na boisku szkolnym SP 28 przy ul. Greckiej w godz. 15-19, natomiast atrakcje w postaci punktów gry terenowej połączą teren szkoły z bohaterką dnia – kładką nad Ślężą. W grze terenowej mogą wziąć udział zespoły rodzinne i sąsiedzkie.

Atrakcje pikniku przeznaczone będą dla wrocławian w różnym wieku. Dla dzieci: dmuchańce, kolorowe animacje, warsztaty plastyczne i strefa zabaw. Dla młodzieży: energorowery i sprzęt sportowy. Na własne oczy będzie się można też przekonać, że recykling mebli jest sposobem nie tylko na ograniczenie śmieci, ale i zbędnych wydatków. Nie zabraknie akcentów rowerowych. Do dyspozycji cyklistów będzie serwis i możliwość znakowania

Kładka pieszo-rowerowa nad rzeką Ślężą kosztowała 4 mln zł. Dofinansowano ją z programu Polski Ład

rowerów. Piknik będzie okazją, by dowiedzieć się o miejskim programie Nasz Wrocław, w którym można dostać zniżki lub bezpłatne bilety do miejskich atrakcji. Na miejscu będą także punkty psychoedukacyjne Centrum Zdrowia Psychicznego,

w których dyżurni psychologowie i psychiatry udzielą porad, gdzie można szukać wsparcia w chwili kryzysu emocjonalnego. Uczestnicy pikniku mogą też liczyć na otwarty bar wodny #PijKranówkę (MPWiK Wrocław). Wszystkie atrakcje (poza strefą gastrono-

miczną) będą dostępne bezpłatnie. Organizatorami pikniku są: Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, Rady Osiedli Muchobór Mały i Muchobór Wielki, Centrum Zdrowia Psychicznego (Wrocławskie Centrum Zdrowia) wraz z partnerami.

GAJ

Pierwszy ogród ziołowy w parku Skowronim

Mięta, bazylia, oregano, lawenda, kocimiętka, szalwia... Wszystkie rośliny można obejrzeć, powąchać, dotknąć. Gdzie? Skrzynki z ziołami stanęły już w parku Skowronim nieopodal placu zabaw, wejście od ul. Weigla. To nowa edukacyjna atrakcja dla dzieci.

Skrzynki z ziołami już stanęły przy placu zabaw w parku Skowronim

Bartosz Moch

Pracownicy Zarządu Zieleni Miejskiej kończą urządzać ogród ziołowy w parku Skowronim na Gaju. Okoliczni mieszkańcy już dopytują, czy będzie się można ziołami częstować.

– Ogród ma charakter wyłącznie edukacyjny, można oglądać i uczyć się rozróżniania poszczególnych ziół – informuje Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.

Oznacza to, że zarówno mali, jak i dumni wrocławianie mogą zapoznać się z wyglądem, zapachem i fakturą liści tych roślin (skrzynki są podpisane nazwą gatunkową), ale nie powinni z nich korzystać z zamiarem gastronomicznym.

Celem jest bowiem: nauczyć się ziół, a potem wyhodować samodzielnie we własnej skrzynce balkonowej albo w doniczce na parapecie. I korzystać przy przygotowywaniu posiłków, zamiast kupować w warzywniaku.

Przy placu zabaw pojawiło się też poidło dla ptaków, domki zwane też hotelami dla owadów, a także... kolorowe ule. Ze względu jednak na bezpieczeństwo najmłodszych nie zostaną zasiedlone.

W kolejnym roku Zarząd Zieleni Miejskiej planuje założenie łąki kwietnej w pobliżu domków dla owadów. Zapylacze będą miały pożywienie, a miasto – chłodniej w upalne dni, bo taka łąka zatrzymuje na dłużej wodę.

Budują poczucie bezpieczeństwa jak Avengersi

Jarosław Sowizdraniuk przez 13 lat pracował we wrocławskim pogotowiu jako ratownik medyczny. Na pomysł książki o tej pracy wpadł wspólnie z dziennikarką Justyną Dźbik-Kluge, kiedy był gościem jej audycji w Radiu ZET. O kulisach ratownictwa medycznego rozmawia z autorami Magdalena Talik.

Książką „Ratownik. Nie jestem bogiem”, która ukazała się nakładem Wydawnictwa Marginesy, trafiliście w dziesiątkę! Wielu czytelników podkreśla, że wasza rozmowa była bardzo potrzebna, bo ich bardziej uwrażliwia. Jak się poznaliście i wpadliście na pomysł, aby opowiedzieć o kulisach pracy ratownika medycznego?

Justyna Dźbik-Kluge: Poznaliśmy się bardzo prozaicznie – Jarek był ekspertem audycji radiowej, którą prowadziłam w Radiu Zet. I od słowa do słowa, w wejściach muzycznych, „sprzedawał” nam historie o swojej pracy. Przy którymś razie pomyślałam, że może by z nim porozmawiać i te opowieści spisać, bo trochę chłop widział. A dla mnie najbardziej fascynujące było właśnie to, co ratownik widzi na miejscu zdarzenia, jaką ma wiedzę przed przyjazdem, z jakimi ludźmi się styka po przybyciu, jak jest przez nich traktowany.

Jarosław Sowizdraniuk: Dla mnie ważne było, aby zaprosić czytelników do środka karetki i pokazać naszą wymagającą pod wieloma względami pracę. Chciałbym, aby ludzie widząc jadący na sygnale ambulans mieli poczucie, że właśnie ważą się czyjeś losy dotyczące zdrowia i życia. To nie przebijanie się przez korki dla zabawy czy w pośpiechu na koniec dyżuru. Nasza praca jest trudna i wymagająca, naznaczona skrajnymi emocjami. Z założenia polega na ratowaniu życia, ale także na byciu z pacjentem, zapewnieniu bezpieczeństwa, poświęceniu czasu na rozmowę i wsparcie.

Pokazujecie – Justyna pytając, Jarosław – odpowiadając i opowiadając – że karetka jest nie tylko przychodnią na kółkach, bywa gabinetem terapeutycznym. Justyna Dźbik-Kluge: Ratownicy muszą być tacy. Po moim wypadku nic złego mi się nie stało, miałam tylko mrowienie na głowie od uderzenia w zagłówek, ale byłam w szoku, skoczyło mi ciśnienie. A ratownicy w karetce ze mną spokojnie rozmawiali, tro-

Czas gra rolę, więc kiedy mówimy, że jedziemy do „panny migotki” wiadomo, że chodzi o pacjentkę z migotaniem przedsionków

chę jak z dzieckiem, albo nowo poznanym turystą i wytworzyli atmosferę, w której poczułam się bezpiecznie i uwierzyłam, że nic mi nie jest. Nie wiem, jak byli szkoleni do rozmawiania w sytuacjach kryzysowych, a czego nauczyło ich życie, ale czułam się jakby opiekę nade mną przejęli Avengers (superbohaterowie, amerykański film akcji – przyp. red.)

Jarosław Sowizdraniuk: Dla Ciebie wypadek to stres,

bo rzecz wydarzyła się pierwszy raz w życiu, dla nas to kolejny wyjazd. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w relacji pacjent-ratownik polega w dużej mierze na wejściu w historię chorego. Na choroby przewlekłe pracuje-

my wiele lat, ale ich zaostrzenie, które prowadzi do zawału, udaru czy ataku paniki często wiąże się z jakimś czynnikiem stresowym, ma swój kontekst. Umieszczenie chorego w tym środowisku pomaga postawić trafniejszą diagnozę i tym samym znaleźć lepsze opcje leczenia.

W książce zamieściliście też słownik ratowników, w którym karetka to kareta, a pelikan jest dyspozytorem, który, zamiast dobrego wywiadu, „połyka” każde zlecenie i wysyła karetkę, często na próżno. Slang pomaga w komunikacji?

Jarosław Sowizdraniuk: Zdecydowanie, ale jest też sposobem radzenia sobie ze stresem. Jeśli mam danego dnia kilka nieudanych reanimacji, nie mam czasu opowiedzieć o tym specjaliście na kozetce. Mam kilka minut na to, aby się umyć, przebrać, uzupełnić sprzęt i jechać dalej. Czas gra rolę, więc kiedy mówimy, że

ską Akademię Pierwszej Pomocy w WCRS-ie. Na końcu książki zamieściliśmy „Słowo o tym, jak udzielać pierwszej pomocy”. Przyda się każdemu z nas, zwłaszcza tym, którzy boją się pomóc, bo drżą, że złamią komuś żebro.

Jarosław Sowizdraniuk: Cieszę się, że zwróciłaś na to uwagę. Chciałbym, aby pierwsza pomoc nie kojarzyła się z obligatoryjnym kursem bhp, ale czymś, co może uratować naszych bliskich. Lokalnie możemy wybrać świetną i dostępną dla każdego Wrocławską Akademię Pierwszej Pomocy przy Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, w którą mocno inwestują dyrektor Dorota Feliks i prezydent Wrocławia Jacek Sutryk. Przeszkoliliśmy już za darmo kilkadziesiąt tysięcy wrocławian, aby potrafili udzielić pierwszej pomocy.

Jarosław Sowizdraniuk nauczyciel akademicki (od października na Politechnice Wrocławskiej) i ratownik medyczny, który we wrocławskim pogotowiu przepracował 13 lat. Laureat tytułu Nauczyciela Akademickiego Roku 2021 i posiadacz Kubka dla Wykładowcy Akademickiego Radia Luz. Mąż i tata czwórki dzieci. W wolnym czasie majsterkuje i jeździ motocyklem.

Justyna Dźbik-Kluge dziennikarka radiowo-telewizyjna od 2002 roku, była gospodynią magazynu kulturalnego TVP Warszawa „Quadrans Qltury”, pracowała w Polskim Radiu, Radiu ZET, Radiu Kolor, Radiu 357. Prowadzi Premiery Online Empiku, konferencje, debaty, pisze książki. Mama dwóch synów.

jedziemy do „panny migotki” wiadomo, że chodzi o pacjentkę z migotaniem przedsionków, a „stała klientka” to pacjentka, do której ciągle się jeździ.

Justyna Dźbik-Kluge: Oczywiście, że ratownicy żartują. Muszą, co im pozostaje. Dobrze, że mówią trolle na pijaków, choć teraz obowiązują wszechogarniający język poprawności politycznej, co ma dwie strony. Bo, czy to znaczy, że ratownicy tych pijaków nie szanują? Nie, ale próbują się zdystansować do zajęć i grup społecznych.

Wykładałeś na Uniwersytecie Medycznym, od sierpnia będziesz pracował ze studentami na Politechnice Wrocławskiej, zaangażowałeś się we Wrocław-

Trening sprawia, że działamy na odruchach, zanim emocje wezmą nad nami górę. Pamiętajmy, że karetka nie zawsze przyjeżdża błyskawicznie, a przecież nie możemy powiedzieć poszkodowanemu: „Duś się wolniej, bo muszę poczekać na pogotowie”. Mam przed oczami obrazy ludzkich tragedii, gdy jako zespół ratownictwa medycznego nie byliśmy w stanie już nic zrobić. Nie dlatego że czas dojazdu był za długi, ale dlatego że nikt nie podjął żadnej akcji.

Justyna Dźbik-Kluge: Ważne, aby się nie bać kogoś dotknąć w sytuacji ratunkowej. Kiedy urodziło się moje pierwsze dziecko, bałam się, że mu coś złamię, a położna mnie uspokajała: „Człowieka tak łatwo się nie zepsuje”.

Partnerzy Nasz Wrocław i Nasz Wrocław MAX na Starym Mieście. Z aktywnym statusem podatnika możesz skorzystać ze zniżki placąc u 22 partnerów programu na Starym Mieście:

- Wrocławski Teatr Współczesny (NW 20 proc., NWMAX – 30 proc.);
- Movie Gate – Galeria Sztuki Filmowej (NW – 15 proc.);
- Muzeum Pana Tadeusza (NW – 20 proc.);
- Vega Bar Wegański (NW – 15 proc.);
- Bistro 8 1/2, (NW – 10 proc., NWMAX 18,5 proc.);
- Muzeum Sztuki Mieszczańskiej w Starym Ratuszu (NW – 20 proc., NWMAX – 30 proc.);
- Hard Rock Cafe (NW – 15 proc.);
- Antykwarjat im. Jaworskiego (NW – 20 proc.);
- Restauracja Wrocławska (NW – 10 proc., NWMAX – 15 proc.);
- Vertigo Jazz Club&Restaurant (NW – darmowe wejście, NWMAX – darmowe wejście z osobą towarzyszącą);
- Sztuka na miejscu, przestrzeń wystawiennicza (NW – 10 proc., NWMAX 20 proc.);
- Arsenał Miejski: Muzeum Militariów i Muzeum Archeologiczne (NW – 20 proc., NWMAX – raz na rok darmowe wejście z osobą towarzyszącą, potem 30 proc. zniżki);
- Kino Nowe Horyzonty (NW – 25 proc.);
- Otwarte Pracownie Plastyczne im. Gepperta (NW – 20 proc., NWMAX – 30 proc.);
- Strefa Kultury Wrocław – Impart (NW – 20 proc., NWMAX – 30 proc.);
- Restauracja Indygo (NW – 15 proc.);
- Interparking Polska (NW – 50 proc. na 2 h parkowania, 25 proc. na abonament parkingowy);
- Narodowe Forum Muzyki Wrocław (NW – 20 proc., NWMAX – 30 proc.);
- Muzeum Teatru we Wrocławiu (NW – 20 proc., NWMAX – raz na rok darmowe wejście z osobą towarzyszącą, potem 30 proc. zniżki);
- Pałac Królewski: Muzeum Historyczne i Muzeum Sztuki Medalierskiej (NW – 20 proc., NWMAX – raz na rok darmowe wejście z osobą towarzyszącą, potem 30 proc. zniżki);
- Muzeum Architektury we Wrocławiu (NW – 20 proc., NWMAX – 30 proc.);
- Wrocławski Teatr Lalek (NW – 20 proc., NWMAX – 30 proc.).

Nowe lepsze oblicze Starego Miasta

Zakończono odbudowę organów Englera, trwa metamorfoza Bastionu Sakwowego, jest gotowy pomysł na zazielenienie pl. Nowy Targ. Stare Miasto jest piękne, właśnie dlatego że jest stare, ale ma także nowe, coraz bardziej zielone oblicze. Co słychać na osiedlu?

Redakcja

Zacznijmy od zieleni, bo w dobie zmian klimatycznych to jeden z najważniejszych tematów.

Był beton, będzie zieleń

Na pl. Nowy Targ niedługo rozpocznie się zielona rewolucja: beton ustąpi miejsca 63 tys. (!) roślin. Wśród nich będzie 200 drzew, a także byliny, paprocie, trawy i pnącza. Jeśli przetarg na wykonanie tej metamorfozy uda się rozstrzygnąć do sierpnia, prace powinny zostać zakończone do wiosny przyszłego roku.

Zieleń ma się pojawić także na pl. Wolności. Nie można tam posadzić drzew w gruncie (plac pełni funkcje reprezentacyjne), dlatego pojawiają się takie, którym wystarczą donice. Będą też pnącza, które z czasem porosną słupy oświetleniowe. Z kolei na pobliskiej ul. Zamkowej, na rozszczelnionej

nawierzchni między drzewami zostaną posadzone krzewy.

Urok odnowionych zabytków

A co z tym, co sprawia, że Stare Miasto zasługuje na swoją nazwę, a więc zabytkami? Do bazyliki św. Elżbiety powróciły słynne organy Michaela Englera (koszt: prawie 21 mln zł, 2022 r.). Teraz wrocławianie i turyści mogą się cieszyć w każdy piątek bezpłatnymi letnimi koncertami. W 2020 zakończyła się rewitalizacja zaprojektowanego przez twórcę Hali Stulecia, Maksa Berga, niedużego, wzorowanego na greckiej świątyni domku nad fosą, w którym przed wojną była pijalnia mleka, po wojnie punkt dorabiania kluczy, a teraz mieści się Cafe Berg (koszt: 1,4 mln zł).

To tylko przykłady, bo na osiedlu jest mnóstwo zabytkowych miejsc, które wymagały lub nadal wymagają prac konserwatorskich i remontów: Zamek Piastów Śląskich

na Ostrowie Tumskim, kamienice w Rynku, kościoły itd. Dotacje Miejskiego Konserwatora Zabytków na ten cel to łącznie ponad 9,5 mln zł.

Trwa metamorfoza XIX-wiecznego Bastionu Sakwowego (vel Wzgórza Partyzantów) przy ul. Skargi, który już niedługo stanie się jednym z najbardziej romantycznych miejsc w naszym mieście. To I etap, obejmujący przebudowę i remont pawilonu perystylowego, kolumnady, terenu z placem i fontanną, schodów. Oczywiście pomyślano także o zieleni. Pojawiają się tam hortensje, tulipany, hiacynty, lilie, lawenda, a także 11 drzew: czerwonych kasztanowców i lip drobnolistnych. Zakoń-

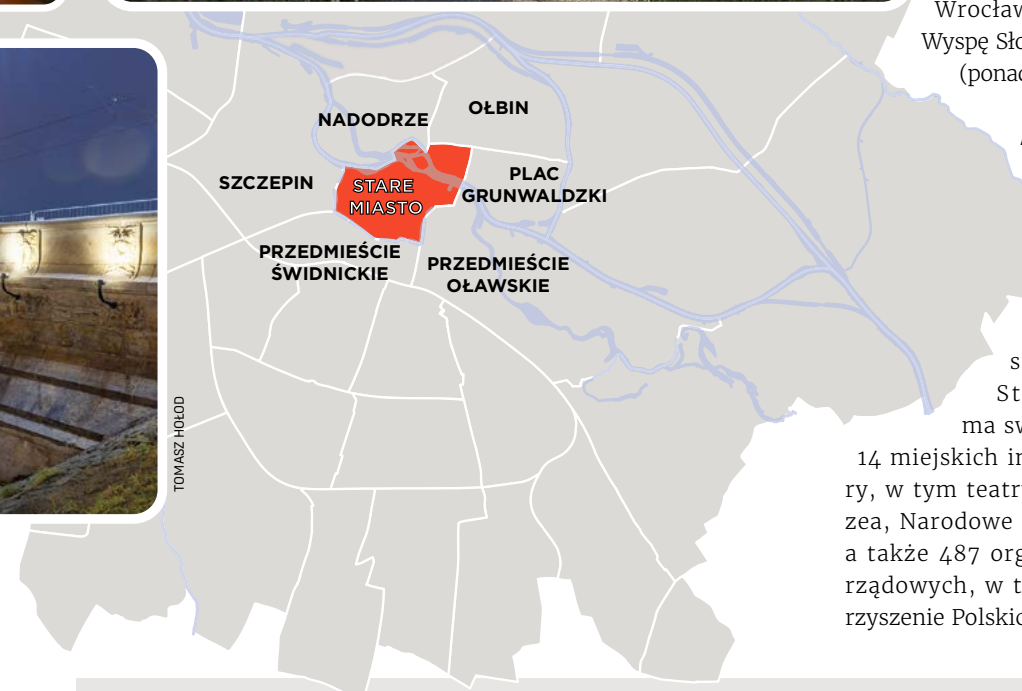
Organmistrz Andrzej Kriese z organami Englera

Iluminowane mosty Pomorskie, styczeń 2023 r.

Wizualizacja placu Nowy Targ po zielonej rewitalizacji

czenie tego etapu prac jest planowane na koniec br. Koszt: 27,5 mln zł.

Pomorskie i św. Klary

Wśród zakończonych inwestycji jest m.in. przebudowa mostów Pomorskich, łączących Stare Miasto z Nadodrzem (2023, koszt: ponad 77 mln) i remont mostu św. Klary – jednej z najstarszych przepraw we Wrocławiu, która łączy Wyspę Słodową i Bielską (ponad 1 mln zł) i inne.

Aktywni mieszkańcy

Osiedle to mieszkańcy: ich energia, pasja i praca. Na Starym Mieście ma swoje siedziby aż 14 miejskich instytucji kultury, w tym teatry, galerie, muzea, Narodowe Forum Muzyki, a także 487 organizacji pozarządowych, w tym np. Stowarzyszenie Polskich Artystów Mu-

zyków. Aktywnie działa też Rada Osiedla. O organizowanych przez nią przedsięwzięciach (np. Joga w Parku, pikniki, chór osiedlowy, Klub Seniora, Centrum Aktywności dla Dzieci i Młodzieży) dowiedzieć się na bieżąco na [FB.com/lepszestaremiasto](https://www.facebook.com/lepszestaremiasto).

KOMUNIKACJA MIEJSKA

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 19, 20, 23, 33, T

106, 111, 114, 115, 120, 148, 241, 243, 245, 246, 247 248, 253, 255, 257, 259, 315, 602, 904, 914, 920, 924, A, B, D, K, N

Osiedle w liczbach

EDUKACJA

2522

dzieci uczęszczało w roku szkolnym 2022/23 do żłobków, przedszkoli i szkół, w tym

1145

do IX LO im. Słowackiego przy ul. Piotra Skargi

ZIELEŃ

3,8 mln zł

nasadzenia drzew i krzewów, rewitalizacja podwórek, w tym

1,3 mln zł

rewitalizacja wnętrza: Nowy Targ, Jodłowa, Nankiera i Piaskowa

INFRASTRUKTURA

104 mln zł

remont mostów, przebudowa ulic, remonty budynków, w tym

1,4 mln zł

rewitalizacja budynku kawiarni przy fosie Podwale/Piotra Skargi

ZMIENIĆ PIEC

1,3 mln zł

remonty budynków z wymianą pieców na paliwo stałe przy ul. Ofiar Oświęcimskich, Cieszyńskiego i Ruskiej (miejski program wymiany źródeł ogrzewania)

Na relaks dobrze robi sztuka. Spróbuj!

W podwórku z neonami (ul. Rajska 46) mieszczą się świetnie wyposażone i odremontowane Otwarte Pracownie Plastyczne dla Dorosłych – Ognisko Kultury im. Gepperta.

Nie trzeba mieć na koncie żadnych dokonań, by z nich korzystać. Pracownie – a wśród nich kilka zajmujących się malarstwem, trzy fotograficzne, dwie ceramiczne, pracownia szkła artystycznego, szkła palnikowego, tkaniny, grafiki warsztatowej, komputerowej i filmu, litografii, sitodruku – są otwarte dla wszystkich chętnych. Wpisowe wynosi 50 zł, a zajęcia cykliczne kosztują 20–45 zł (zależnie od pracowni), tel. 71 344 56 94.

TOMASZ TRÓD

Rada osiedla

Przewodnicząca Zarządu Osiedla **Jolanta Niezgódzka** zaprasza mieszkańców na dyżury radnych w każdy poniedziałek w godz. 18–19.30 do siedziby RO przy ul. Piaskowej 5–7. Najbliższy odbędzie się 31.07, kolejny – 4.09 (w sierpniu ze względu na urlopy dyżurów nie ma). Do radnych można też napisać mejla: stare_miasto@osiedla.wroclaw.pl.

Strażnik osiedlowa

Strażniczką miejską na Starym Mieście jest **Iwanna Kurzawa**, tel. **516 555 184**. Może zainterweniować np. w sprawie złe zaparkowanego samochodu lub pomóc osobie w kryzysie bezdomności. W sprawach wymagających pilnej interwencji należy dzwonić do dyżurnego SM pod numer 986. Dyżur jest pełniony przez całą dobę.

6 dzielnicowych

Dzielnicy Starego Miasta to: ■ sier. **Marta Przybysz**, tel. **601 701 489**, e-mail: dzielnicy.stare-miasto5@wroclaw.wr.policja.gov.pl; ■ sier. **Dominik Wiązanka**, tel. **601 701 216**, e-mail: dzielnicy.stare-miasto6@wroclaw.wr.policja.gov.pl; ■ sier. **Klaudia Rajca**, tel. **601 701 469**, e-mail: dzielnicy.stare-miasto4@wroclaw.wr.policja.gov.pl; ■ mł. asp. **Krzysztof Kłos**, tel. **601 700 197**, e-mail: dzielnicy.stare-miasto10@wroclaw.wr.policja.gov.pl; ■ mł. asp. **Cezary Blicharski**, tel. **601 700 437**, e-mail: dzielnicy.stare-miasto9@wroclaw.wr.policja.gov.pl; ■ sier. **Monika Dąbrowska**, tel. **601 812 223**, e-mail: dzielnicy.olbin7@wroclaw.wr.policja.gov.pl. Do Dzielnicowego można zgłaszać np. picie alkoholu w miejscach objętych zakazem, zaśmiecanie terenu albo zakłócanie porządku publicznego.

W następnym odc. osiedle Gaj

Tuzin atrakcji wakacyjnych w 12 polskich miastach

Dźwigozaury, letni tor saneczkowy, szlak neonów, darmowe koncerty fantastycznych zespołów (w tym tych, które były na Openerze) i mnóstwo innych atrakcji – sprawdź, co proponują turystom największe polskie miasta. Nawet jeśli wydaje ci się, że znasz dobrze te miejsca, zdziwisz się, bo dużo i szybko się w nich zmienia.

Redakcja

1 Białystok

W każdy weekend wakacji można zwiedzać Białystok zabytkowymi autobusami komunikacji miejskiej. W sobotę najważniejsze miejsca miasta poznajemy, przemierzając się kultowym „Ogórkiem”. W niedzielę na pokładzie jego młodszego brata „Kwadraciaka” można wędrować śladami wielokulturowości, murali i Jagiellonii Białystok. Szczegóły: bialystok.pttk.pl

2 Bydgoszcz

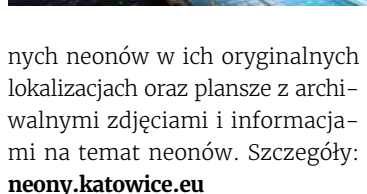
Nawet podczas najkrótszej wizyty w Bydgoszczy trzeba koniecznie wpaść na zrewitalizowaną Wyspę Młyńską – miejsce odpoczynku, pikników i koncertów w samym sercu Starego Miasta. Jest tu zielen, plaża, przystań wodna, plac zabaw, są oddziały Muzeum Okręgowego ze Skarbem Bydgoskim i malarstwem Leona Wyczółkowskiego, no i oczywiście Młyny Rothera otwarte w ubiegłym roku jako Centrum Kultury i Nauki. Wyspa Młyńska i Młyny Rothera uznane zostały w plebiscycie czytelników National Geographic Traveler za jeden z Cudów Polski 2023. Szczegóły: mlynnyrothera.pl.

3 Gdańsk

Jarmark Świętego Dominika, który rozpoczął się 22 lipca, będzie trwał do 12 sierpnia. To jedna z najpopularniejszych i najstarszych imprez plenerowych o charakterze handlowo-rozrywkowym w Europie – jest organizowany od 763 lat! Jedyny w swoim rodzaju klimat, kupcy, rzemieślnicy, kolekcjonerzy, regionalne specjały, przysmaki ze wszystkich stron świata i mnóstwo atrakcji. Szczegóły: jarmarkswdominika.pl

4 Katowice

Stworzony niedawno Szlak Neonów pozwala zapoznać się ze świetną historią tego miasta: w latach 60. i 70. było tu ich niemal tysiąc. Niektóre z nich znów cieszą oczy. W 14 punktach śródmieścia Katowic znalazły się eksponaty ze zrekonstruowanymi miniaturami najciekawszych daw-

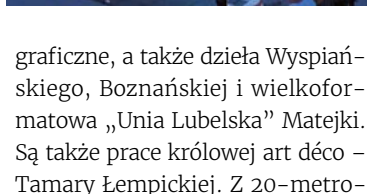
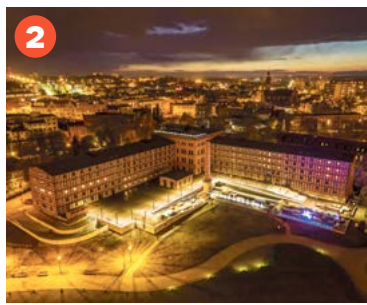

5 Kraków

Twierdza Kraków była kiedyś dowodem potęgi zaborczej monarchii, imponowała rozmachem i nowoczesnością. Dziś służy pokojowym celom i jest naszym dziedzictwem. Dostrzeżono w niej architektoniczne piękno, ostoję zieleni, walory krajobrazowe i przestrzeń, w której przeszłość spotyka się z teraźniejszością. Szczegóły: twierdzakrakow.pl

6 Lublin

Zamek Lubelski gościł niegdyś królewską elitę z dynastii Jagiellonów, a teraz są tu bogate zbiory historyczne, archeologiczne, etno-

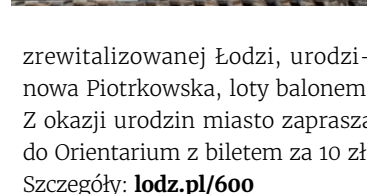

7 Łódź

Już 28 lipca Łódź zaprasza na swoje 600. urodziny. Będą trwały do 30 lipca. W programie ponad 30 koncertów Łódź Summer Festival (28–30.07), pikniki, występy znanych kabaretów, wycieczki piętrowym autobusem, spaceru po

8 Poznań

Nad brzegami jeziora Maltańskiego jest mnóstwo atrakcji: kolejka Maltanka, Nowe ZOO, Termy Maltańskie, kompleks Malta Ski z letnim torem saneczkowym, Kładka nad Szklarką, dzięki której można spacerować między koronami drzew, atrakcje dla miłośników sportów wodnych i pole do mini-golfa. W lecie odbywają się tutaj Mistrzostwa Sportów Wodnych, koncerty i festiwale. Szczegóły: posir.poznan.pl/obiekty/malta

9 Rzeszów

Rzeszowskie Piwnice to nowoczesna, interaktywna instytucja kultury, mieszcząca się pod płytą rzeszowskiego Rynku. Podziemny szlak skrywa legendy i historię związaną z miastem oraz regionem, które zwiedzający odkrywają za pomocą ponad 150 multisensorycznych systemów ekspozycyjnych. Odbywają się tu także koncerty, wystawy, warsztaty, spotkania, prelekcje i działania interdyscyplinarne. Szczegóły: rzeszowskiepiwnice.pl

kultury, mieszcząca się pod płytą rzeszowskiego Rynku. Podziemny szlak skrywa legendy i historię związaną z miastem oraz regionem, które zwiedzający odkrywają za pomocą ponad 150 multisensorycznych systemów ekspozycyjnych. Odbywają się tu także koncerty, wystawy, warsztaty, spotkania, prelekcje i działania interdyscyplinarne. Szczegóły: rzeszowskiepiwnice.pl

10 Szczecin

Portowa Wyspa Łasztownia – centrum wakacyjnego Szczecina – stanowi jedno z ulubionych miejsc spacerowiczów, biegaczy, rodzin z dziećmi i fanów dobrego jedzenia. Wśród atrakcji są plaża, port jachtowy, Morskie Centrum Nauki w budynku wyglądającym jak statek, największe koło młyńskie w Polsce, park rozrywki, cały kulinarny świat w jednym miejscu i dźwigozaury – wielkie żurawie portowe. Szczegóły: lasztownia.szczecin.eu

11 Warszawa

Zrewitalizowane bulwary Wiślane, czyli tętniąca życiem nadbrzeżna promenada proponują różnego rodzaju aktywności, poczynając od spaceru, przez przejażdżkę na rowerze albo rejs na Wiśle po niezapomnianą zabawę w jednym z nadbrzeżnych pubów bądź restauracji. Jest tu symbol Warszawy – Syrenka, Centrum Nauki Kopernik, Multimedialny Park Fontann, ogród na dachu Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego oraz 8 nadwiślańskich plaż. Szczegóły: [FB.com/BulwaryWislaWarszawa](https://www.facebook.com/BulwaryWislaWarszawa)

12 Wrocław

Jak powszechnie wiadomo, Wrocław jest światową stolicą krasnoludków. Mieszka tu ich już niemal tysiąc. W ciągu kilku lat opanowały wrocławską starówkę, a ostatnio coraz częściej pojawiają się także w odległych od centrum dzielnicach miasta. Mają swoje imiona, profesje, hobby, a nawet gazetę i święto – Festiwal Krasnoludków odbywa się 8–10.09. Dzięki specjalnej mapie można poznać nie tylko krasnoludów celebrytów, takich jak Życzliwiek czy Papa Krasnal, ale też krasniale nieśmiały, ukryte w miejskich zakamarkach. Więcej: visitwroclaw.eu/wroclawskie-krasnale

Wrocław miastem ruchomych murali

Podwórka, bloki, kamienice i ich boczne, puste ściany – tego dnia wrocławskie budynki staną się gigantycznymi ekranami dla uznanych artystów z całego świata. A to wszystko 23 września za sprawą Kinomural 2023.

Redakcja

Tego dnia mieszkańcy i turyści mogą zobaczyć miasto z zupełnie innej perspektywy. W tym roku na sześciu ścianach projekcyjnych zostanie wyświetlonych kilkadziesiąt prac artystów z całego świata, w tym m.in. z: Chin, Rumunii, Niemiec, Francji, Finlandii, Izraela, USA, Turcji, Kanady, Włoch, Tajwanu, UK i Polski. Tematem przewodnim będą „Odmienne stany świadomości”.

Co w programie piątej edycji?

– Na kinomuralowe ściany trafiają artystyczne interpretacje tajemniczych obszarów ludzkiego doświadczenia rzeczywistości. Co roku staramy się tworzyć audio-wizualną podróż, w której zacieramy granice między tym, co tu i teraz a naszą wyobraźnią. Formuła prezentacji filmowych prac w gigantycznej skali pozwala artystom silnie i głęboko oddziaływać na doznania publiczności obrazem, kolorem, dźwiękiem, a to wszystko na ekranach wielkości trzystu metrów kwadratowych.

Podczas Kinomuralu wyświetlane są na wrocławskich budynkach prace artystów z całego świata

Chcemy, by w tę jedną wrześniową noc ściany wrocławskich budynków stały się portalami do innych, abstrakcyjnych wymiarów umysłu – mówi Bartek Bartos, dyrektor wydarzenia.

Wciągające i niepokojące halucynacje, hipnotyczne animowane kolaże, impresjonistyczne wizualizacje różnych wymiarów świadomości człowieka, poetyckie i plastyczne formy, szukanie związków między ludzką a sztuczną świadomością, fikcyjne podróże i alterna-

tywne rzeczywistości – tak organizatorzy opisują wizualną ucztę, jakiej możemy się spodziewać.

„Dobranocka” dla dzieci

Prawdopodobnie największa „Dobranocka” na świecie będzie miała miejsce właśnie we wrześniu podczas Kinomuralu, gdzie jedna ze ścian zostanie poświęcona programowi dla dzieci. To będzie okazja dla najmłodszych widzów do odbycia wieczornej podróży przez sny na jawie, które stwa-

rza ludzka wyobraźnia. Forma Kinomuralu stworzy odrealnioną przestrzeń, stając się dla dzieci baśniową krainą.

Piąta edycja Kinomuralu odbędzie się 23 września we Wrocławiu na Przedmieściu Odrzańskim w godz. 19.30–22. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny.

➤ **Szczegółowy program czy dokładne lokalizacje pojawiać się będą na kinomural.com oraz fb.com/kinomural.**

Nowa wersja XVI-wiecznego planu miasta

Nową wersję słynnego planu Weihnerów z 1562 roku można oglądać w Starym Ratuszu od soboty 22 lipca, gdzie została otwarta wystawa „Contrafactur” Kasi Kmita. Są na nim także obiekty, które powstały niedawno, m.in. Kino Nowe Horyzonty.

Beata Turska

W 1562 r. Barthel i Georg Weihnerowie stworzyli plan ukazujący ówczesny Wrocław z lotu ptaka – „Contrafactur der Stadt Breslau”. – Teraz zaprezentujemy nową wersję legendarnego planu. Stworzyła ją Kasia Kmita, a jej praca będzie głównym punktem wystawy „Contrafactur”, na którą zapraszamy do Galerii Patio w Starym Ratuszu – mówi Ewa Pluta, kuratorka wystawy.

Kasia Kmita przygotowała swój plan w takiej samej skali i formie jak Weihnerowie, a więc 186 na 187 cm. Dodała obiekty współczesne i stworzyła swój plan w nietypowej dla tego typu przedstawień

technice wycinania z papieru, nakładając na siebie kolejne warstwy, co symbolizuje wielowarstwowość przywoływanej historii.

Projekt został zrealizowany dzięki stypendium artystycznemu Prezydenta Wrocławia przyznanemu Kasi Kmicie w 2022 roku. Wystawie będzie towarzyszyć spacer (28.07, godz. 17), podczas którego zobaczymy, jak na przestrzeni kilku stuleci zmienił się Wrocław. Zbiórka przed wejściem głównym do Starego Ratusza. Wystawę „Contrafactur” można oglądać od środy do niedzieli.

➤ **Więcej na www.muzeum.miejskie.wroclaw.pl**

Wystawy Dalego i Miro przedłużone

Byli Hiszpanami, surrealistami, za życia ogłoszono ich mistrzami sztuki XX wieku. Dzieła Salvadora Dalego i Joana Miró możemy obejrzeć na dwóch równoległych wystawach w ratuszu i Pałacu Królewskim do 3.09.2023. Z uwagi na olbrzymie zainteresowanie udało się przedłużyć czas trwania ekspozycji. Bilety na wystawę Salvadora Dalego w ratuszu kosztują 10 zł (ulgowy, grupowy-maks. 20 osób), 15 zł (normalny), na Joana Miró w Pałacu Królewskim: 20 zł (ulgowy), 30 zł (normalny). Wystawy czynne są: środa–sobota w godz. 11–17, niedziela w godz. 10–18.

O Odrze, która łączy

„Odra łączy. Kultura rzeki” – pod taką nazwą kryje się mobilna wystawa przybliżająca historię Odry. Dowiemy się, jak próbowano rzekę ujarzmić, o Odrze w literaturze dawnej i współczesnej, o fli-sakach, i o tym, co – i jak – rzeką spławiano. Zobaczymy prace graficzne wrocławskich artystów: Gosi Kulik, Jakuba Kamińskiego i Jakuba Zasady. Na terenie przy Wyspie Tamka wspólne działania literackie i muzyczne stworzą Agnieszka Wolny-Hamkało i Kamil Kawalec. Wystawa 1.08 o godz. 18. Oprócz Wrocławia, zgodnie z kierunkiem prądu rzeki, dotrze później do 5 innych miejscowości: Urazu, Brzegu Dolnego, Malczyc, Lubięża i Ścinawy.

Przyjdź na „Sztuczki w Pawilonie”

Skąd w muzeum wzięło się tyle dzieł sztuki? Kto powiesił obrazy i poutawiał rzeźby na postumentach? Na warsztatach 30.07 (godz. 13) dla rodziców i dzieci w wieku 3–5 lat, w ramach cyklu „Sztuczki w Pawilonie”, dowiedzie się, jak zrobione jest muzeum, a potem każdy uczestnik stworzy własną galerię sztuki wypełnioną dziełami! Bilety w cenie 5 zł, zapisy: edukacja.pawilon@mnwr.pl, tel. 71 712 71 81. Miejsce: Pawilon Czterech Kopuł Muzeum Sztuki Współczesnej.

Wystawę „Contrafactur” można oglądać do 3.09 w Starym Ratuszu

Євро-2024 Україна – Англія відбудеться у Вроцлаві

Через небезпеку проводити гру на батьківщині, збірна України проведе "домашній" відбірковий матч на "Тарчинській Арени" у Вроцлаві.

Альона Нетьосова

Чергова новина: стадіон "Торчинський" знову прийматиме українських зірок. Цього разу відбудеться матч між Україною та Англією. Усі вболівальники "жовто-синіх" мають можливість підтримати українську збірну наживо.

Матч відбіркового раунду Євро-2024 Україна – Англія запланований на 9 вересня 2023 року у Польщі. Про це повідомляє Українська асоціація футболу.

До цього претендентом на проведення футбольного протистояння був "Національний стадіон" у столиці Польщі – Варшаві. Річ у тому, що 7 вересня збірна Польщі зустрінеться з фарерцями у відбіркового матчі Євро-2024 на "Національному стадіоні", і невідомо, в якому стані буде поле після матчу. Аби виключити небажані ризики, гру вирішили провести у Вроцлаві, де коман-

да Сергія Реброва зустрінеться з англійцями.

Збірні України та Англії зіграють на початку осені в рамках 5-го туру кваліфікації до чемпіонату Європи. Його прийматиме наша національна збірна на те-

риторії Польщі, оскільки через війну матч не може відбутися в Україні. Тож домашнім стадіоном української збірної буде "Тарчинська Арена" у Вроцлаві. Цей стадіон здатен вмістити на своїх трибунах більше ніж 45 тисяч глядачів, тому на зустріч

зможуть прийти всі вболівальники "жовто-синіх".

Цікаво, що на цій арені проводились матчі Євро-2012. А також запланований на кінець серпня поєдинок між чемпіоном WBA/WBO/IBF/IBO у суперважкій

вазі Олександром Усиком проти британського важковаговика Данієля Дюбуа. Нагадуємо, що український боксер буде проводити захист своїх чемпіонських титулів в бою проти британця.

Україна у кваліфікації до Євро-2024

Україна обіграла Мальту з рахунком 1:0 у четвертому відбіркового туру, набрала шість очок та залишилась другою у таблиці. Лідирує Англія набравши дванадцять балів, та посівши перше місце. Трійку замикає Італія набувши три очки. Північна Македонія – три очки. Мальта не набрала жодного очка і посідає останнє місце в групі С.

Відзначаємо, що матч відбіркового раунду Євро-2024 Україна – Англія розпочнеться о 19:00 за київським часом.

Після матчу з Англією збірна України зіграє на виїзді проти Італії 12 вересня.

Де купити квитки

Наразі інформація щодо продажу квитків відсутня, залишається чекати й слідкувати за оновленням на сервісі www.ebilet.pl.

Живопис, відео, перформанс: виставка „КОРДОНИ”

Художниця Олена Матошнюк на попередній виставці мисткині

Виставка «КОРДОНИ» художниці Олени Матошнюк відкрилася 14 липня. Полюбуватися картинами можна буде до 27 серпня в павільйоні номер 10, що знаходиться за адресою вул. Księcia Witolda 11-31 у Вроцлаві.

Світлана Кучеренко

В день відкриття вернісажу авторка представила перформанс «Brzemię», який є частиною діючої виставки. Відвідувачі змогли відчути, як авторка будує наратив на межі живопису, відео та перформансу, перетинаючи лінії екрана та тіла.

Продовжувати робити мистецтво під час війни – це не лише можливість рефлексувати травматичний історичний

досвід, але й потужна форма спротиву – ці слова стали девізом під час роботи над виставкою „КОРДОНИ”.

За словами Олени Матошнюк, вона перетворила своє початкове відчуття жаху, гніву та безпорадності на зброю, якою бореться на своєму особистому артфронті.

На думку авторки – усі кордони вже перейдені, державні, моральні та витривалості.

Мисткиня народилася в Луцьку натомість свою професійну діяльність пов'язує із Вроцлавом. Випускниця відділу живопису Академії мистецтв. Авторка персональних та колективних виставок, що займається живописом, перформансом та відеоартом. Матошнюк стала трикратною володаркою стипендії Президента Вроцлава в галузі творчості та мистецької освіти, а ще отримала стипендію Міністра культури та національної спадщини Республіки Польща.

WROMIGRANT
пункт інформації для мігрантів та біженців у Вроцлаві

Безкоштовні консультації,
тренінги та інформаційні зустрічі

Прийди!

Перехід Діалогу,
вул. Świdnicka 19,
Вроцлав

Зателефонуй!

+ 48 735 969 992
+ 48 538 579 555
+ 48 71 772 49 50

Напиши!

wromigrant@wcrs.pl

Вподобай!

[@wromigrant](https://www.facebook.com/wromigrant)

PL / UA / EN / BY / RU

Derby już 29 lipca na Tarczyński Arena

Nadchodzi moment, na który wszyscy kibice Śląska Wrocław czekają od kilku tygodni. Już w sobotę, 29 lipca, na Tarczyński Arena podopieczni trenera Jacka Magiera zagrają pierwszy domowy mecz sezonu 2023/2024. Fanów od razu czekają nie lada emocje – trójkolorowi zainaugurują rozgrywki derbowym starciem z Zagłębiem Lubin.

Redakcja

Za piłkarzami Śląska Wrocław ponad dwa miesiące przerwy, podczas której odpoczynku było jednak niewiele. Podopieczni trenera Jacka Magiera ciężko trenowali na obiektach przy ul. Oporowskiej, na początku lipca zaliczyli też krótkie zgrupowanie w Wałbrzychu. Trójkolorowi rozegrali sześć meczów sparingowych, a włożony wysiłek ma zaowocować w rozgrywkach PKO BP Ekstraklasy.

– Chcemy dbać o organizację gry. Bez niej i bez porządku na boisku nie ma możliwości grania ze swoją tożsamością. Chcemy mieć tożsamość. Oczywiście, cały czas jesteśmy na etapie szlifowania pewnych

Za piłkarzami Śląska Wrocław wyjątkowo intensywny okres przygotowawczy. Jakie będą jego efekty?

rzeczy – powiedział trener Jacek Magiera przed wyjazdowym meczem z Koroną Kielce.

Śląsk Wrocław dokonał już pięciu transferów przychodzących. Do kadry pierwszego zespołu dołączyli: Mateusz Żukowski, Kacper Trelowski, Aleks Petkov, Kenneth Zohore i Burak Ince. Drużyna ma również nowego kapitana. Został nim Erik Expósito. Trener Jacek

Magiera ma nadzieję, że hiszpański napastnik zyska w ten sposób kolejny bodziec do jeszcze cięższej pracy. – Erik Expósito jest zawodnikiem doświadczonym, o dużej jakości i jest jednym z piłkarzy liderów. Chcę, żeby w tym sezonie wziął odpowiedzialność nie tylko za siebie, ale też i za cały zespół. Dlatego ta opaska powędrowała do niego. Wiem, że to wyróżnienie, jakim jest bycie kapitanem zespo-

łu, wpłynie na niego bardzo pozytywnie – przyznał szkoleniowiec.

W pierwszym spotkaniu piłkarze Śląska zagrają z Zagłębiem Lubin. Mecz zostanie rozegrany w sobotę, 29 lipca o godz. 20 na Tarczyński Arena. Bilety na to spotkanie można już kupować, tradycyjnie lub przez stronę bilety.slaskwroclaw.pl. Pełna lista punktów stacjonarnych znajduje się na stronie klubu.

Zobacz transfery w koszykarskim Śląsku

Najnowsze wiadomości z koszykarskiego Śląska: odchodzi Vasa Pusica, przychodzi Szymon Nowicki. Serb długo we Wrocławiu miejsca nie zagrał. Dołączył w lutym, podpisał kontrakt do końca sezonu z opcją przedłużenia o kolejny. Klub nie skorzystał z tej klauzuli.

Błażej Organisty

Nowy zawodnik, 18-letni Szymon Nowicki, podpisał umowę na trzy sezony. Teraz nastolatek jest z reprezentacją Polski na mi-

strzostwach Europy U18 w Serbii. – Szymon to na pewno jeden z najbardziej utalentowanych zawodników tej kategorii wiekowej w Polsce i nie tylko. Wiele razy rozmawialiśmy ze sobą, przed-

stawiłem mu nasz pomysł na jego rozwój – powiedział trener Vidin za pośrednictwem strony klubowej.

Nowicki w poprzednim sezonie grał w rezerwach Realu. Z klubem z Madrytu wygrał juniorską Euroligę. Wcześniej był w Gdyńskiej Akademii Koszykówki i w Wejherowie. Wcześniej przyszedł 27-letni Amerykanin, Hassani Gravett, który związał się z klubem na rok. Gra jako rzucający obrońca lub rozgrywający. W Stanach występował na uczelniach i na zapleczu NBA. Miał nawet epizody w Orlando Magic. W Europie zdobył mistrzostwo Macedonii, a ostatnio występował w Bundeslidze.

Nowy jest także trener Oliver Vidin. Serb pracował ostatnio w Zielonej Górze, bez dużego sukcesu. Wcześniej, w latach 2019–2021, prowadził Śląsk, z którym wywalczył brązowy medal. Teraz pod-

pisał z klubem dwuletnią umowę. Z Zielonej Góry wziął ze sobą asystenta – Wojciecha Walicha.

Jak na razie Śląsk bardziej się osłabił, niż wzmocnił. Odeszli dwaj najlepsi zawodnicy: Jeremiah Martin (przeniósł się do Rosji) oraz Aleksander Dziewa (Hamburg Towers). Nie ma już także kapitana Ivana Ramljaka, Szymona Tomczaka, Jakuba Karolaka i asystenta Andrzeja Adamka. Kontrakty skończyły się Bibbsowi i Mitchellowi.

Sezon ligowy zacznie się we wrześniu. Eurocup – w październiku. Przedsezonowym sprawdzianem będzie memoriał Adama Wójcika. Towarzyski turniej jest zaplanowany na 12 i 13 września w Orbicie. Oprócz gospodarzy zagrają: mistrz Polski ze Szczecina, Hapoel Tel Aviv (Izrael) i BC Prometey (Łotwa).

Łukasz Kolenda zostaje w drużynie WKS Śląska na kolejny sezon

Tydzień w skrócie

Pierwszą porażkę w sezonie ponieśli żużlowcy **Betardu Sparty**. Wrocławianie, osłabieni brakiem kontuzjowanego Piotra Pawlickiego, przegrali w Lesznie z miejscową FOGO Unią 42:48. Betard Sparta mimo porażki prowadzi w tabeli rozgrywek.

Schaquilla Nunn, 29-letnia środkowa z USA została ostatnią zagraniczną koszykarką zakontraktowaną przez Śląsk Wrocław przed nowym sezonem Orlen Basket Ligi Kobiet.

Reprezentacja Polski Bezdomnych w piłce nożnej zajęła wysokie, 9. miejsce na rozgrywanych w amerykańskim Sacramento Homeless World Cup 2023. W składzie polskiej kadry jest Dawid, zawodnik z Wrocławia. Zespół trenuje i wspiera Maciej Gudra, który na co dzień prowadzi noclegownię św. Brata Alberta we Wrocławiu.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO Ekstraklasa
(2. kolejka), 29.07, godz. 20,
Tarczyński Arena,
Śląsk Wrocław – KGHM
Zagłębie Lubin
(Canal+ Sport3)

futbol amerykański

European League of
Football, 29.07, godz. 17,
Stadion FK Viktoria Žižkov,
Prague Lions – Panthers
Wrocław (Polsat Sport News)

żużel

Drużynowy Puchar Świata,
II półfinał (Australijczycy,
Duńczycy, Finowie
i Francuzi), 26.07, godz. 19,
Stadion Olimpijski

Drużynowy Puchar Świata,
baraż o udział w finale,
28.07, godz. 19, Stadion
Olimpijski

Drużynowy Puchar
Świata, finał z udziałem
reprezentacji Polski, 29.07,
godz. 19, Stadion Olimpijski

Yugen, czyli muzyczna podróż wewnątrz siebie już 10.08

Uwaga, uwaga! Będzie koncert Wojtka Mazolewskiego z zespołem, w ramach trasy promującej płytę „Yugen 2”. YUGEN to podróż wewnątrz siebie i połączenie z naturalną energią. Brzmienia lat '60/'70 i powrót do tradycji w klimacie Grateful Dead, Neil Young czy Led Zeppelin jest tu skrzyżowany z nowoczesnymi dźwiękami w stylu Tame Impa-

la, Khruangbin czy Drugdealer. Całość okraszona jazzowymi akcentami Marcina Borsy odpowiedniego za brzmienie płyt Hej, Pogodno czy Mrozu. Skład koncertowy: Wojtek Mazolewski – gitara, wokół, Krzysztof Kawałko – gitara, Pola Atmańska – piano, Marcin Pendowski – bas, Bruno Jasieński – bębny. Czas: 10.08, godz. 19.30. Miejsce: Ogródek Bar Plażowy, ul. Wałbrzyska, obok pętli tramwajowej 7 i 17. Bilety po 100 zł na wroc.city/yugen2.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Pogotowie Ratunkowe: **999**
Policja: **997**
Straż Pożarna: **998**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)
Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt. 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19 501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz
Redaktor wydania
Paulina Czarnota

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa
WYDAWCA
Gmina Wrocław

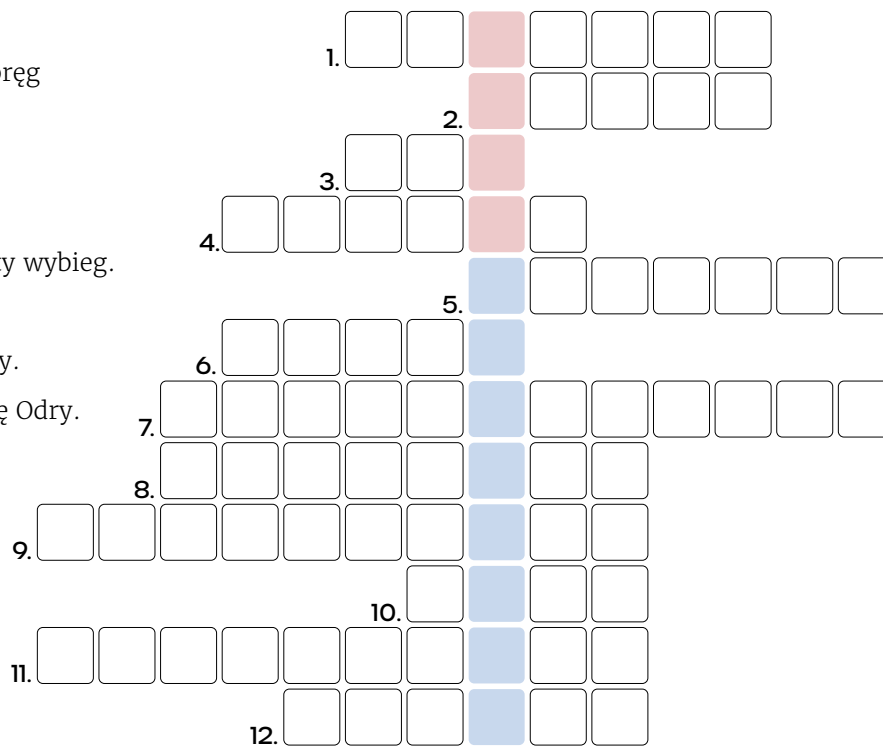
Ochłódź się i poznaj rzeki: Widawę lub Barycz kajakiem

Wrocław można zwiedzać pływając po Odrze statkiem, katamaranem solarnym, kajakiem. Ale w upalny dzień można też wypaść się na całodniowy spływ kajakiem po Widawie lub Bystrzycy – dwóch kolejnych z 5 rzek Wrocławia. Najbliższe dwa spływy z wolnymi jeszcze miejscami są 30.07 (niedziela) i 5.08 (sobota) na trasie: Wrocław Sołtysowi-

ce-Rędzin. Cena: 75 zł/za 1 osobę (dzieci do 12 lat: 45 zł). W cenie: miejsce w dwuosobowym kajaku, wiosło, kamizelka asekuracyjna, szkolenie, przewiezienie bagaży uczestników na miejsce zakończenia spływu, przygotowanie ogniska (drewno, ławeczki i widelki na kiełbaski) – prowiant we własnym zakresie uczestników spływu. Zapisy: wroc.city/zapisyKajaki. Więcej informacji na kayaktours.pl lub pod numerem telefonu **505 452 874**.

KRZYŻÓWKA NUMERU 141

- Śnieżna albo mglista na wybiegu w zoo.
- Ssak z rodziny żyrafowatych, który z powodu pręg na futrze przypomina zebrego.
- Król zwierząt na neonie.
- Inaczej pingwin przyłdkowy.
- Małpy zamieszkujące charakterystyczny skalisty wybieg.
- Imię hipopotamicy urodzonej we Wrocławiu.
- Zamieszkiwały basztę, w której obecnie są sowy.
- Kompleks basenów prezentujących florę i faunę Odry.
- Inaczej kanczył filipiński, uwielbiany przez dzieci.
- Nazwa fundacji ZOO Wrocław.
- Zabytkowy odremontowany pawilon, w którym można spotkać dzioborożce.
- Kontynent, z którego zwierzęta prezentowane są w Afrykarium.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jedno-

go SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **141.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem

krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **2.08** do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **9.08**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do zdobycia

są: bluza, workoplecak i płócienna torba z bidonem. Zwycięzcy z nr. 139 (hasło: Dreszcz emocji) to: pan Jurij (bluza z herbem), pani Barbara (workoplecak z herbem) i pan Edward (torba z bidonem). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs